

Evaluace zákona o veřejných zakázkách

Romana Kadlčková

Bakalářská práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Romana Kadlčková**
Osobní číslo: **M12094**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Evaluační zákon o veřejných zakázkách**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Vymezte základní pojmy týkající se zákona č.137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

II. Praktická část

- Analyzujte veřejné zakázky v letech 2008–2014 a řešte důvody rostoucí tendence jejich řízení v rámci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.
- Na základě analýzy veřejných zakázek navrhněte možnosti zlepšení.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

EMMETT, Stuart and Paul WRIGHT. Excellence in public sector procurement: how to control costs and add value. 1st ed. Shelford: Cambridge Academic, 2011, 312 p. ISBN 978-1-903-499-66-5.
KRČ, Robert. Zákon o veřejných zakázkách: s komentářem a judikaturou. 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2013, 1253 s. ISBN 978-80-7201-888-8.
OCHRANA, František. Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky: jejich tvorba, hodnocení a kontrola. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 219 s. ISBN 978-80-7357-644-8.
PAVEL, Jan. Veřejné zakázky a efektivnost. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2013, 123 s. ISBN 978-80-87865-04-0.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Markéta Slováková
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 16. února 2015
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. května 2015

Ve Zlíně dne 16. února 2015

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 13.5.2015

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce s názvem „Evaluace zákona o veřejných zakázkách“ se zabývá vývojem a srovnáváním zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a novel tohoto zákona, které s ním souvisí. Teoretická část je zaměřena na vytyčení základních pojmů, kontrolních úřadů a představení jednotlivých novel zákona o veřejných zakázkách. Praktická část je zaměřena na vývoj veřejných zakázek v jednotlivých letech a ukazuje silné a slabé stránky tohoto zákona. Závěrem této práce jsou návrhy na zlepšení a zefektivnění samotného zákona s návrhem paragrafu o začlenění zásady transparentnosti.

Klíčová slova: zákon o veřejných zakázkách, veřejné zakázky, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, novela zákona o veřejných zakázkách, zásada transparentnosti

ABSTRACT

The purpose of this bachelor thesis entitled "Evaluation of the Public Procurement Act" is a description of the development and a comparison of the Act no. 137/2006 Coll., On public contracts with amendments to this Act. At first, the theoretical part concentrates on the basic concepts, inspection agencies and on the introduction of the individual amendments to the Public Procurement Act. Secondly, the practical part is focused on the development of public procurement in individual years and shows the strengths and weaknesses of this law. Lastly, the conclusion of this work centers on suggested proposals to the improvement and the streamlining of the Act itself with the draft section on integrating the principles of transparency.

Keywords: The Public Procurement Act, Public Procurement, Office for the Protection of Competition, Amendment of the Public Procurement Act, the principles of transparency

Mé poděkování patří především vedoucí mé práce ing. Markétě Slovákové za užitečné rady a pomoc při psaní mé bakalářské práce.

Děkuji také své rodině a přátelům za velkou podporu a trpělivost.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 PRÁVNÍ ÚPRAVA ZÁKONA O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH	13
1.1 VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY.....	13
1.2 DEFINICE VEŘEJNÉ ZAKÁZKY	14
1.3 PŘEDMĚT ÚPRAVY	14
1.4 ZADAVATELÉ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	15
1.4.1 Veřejní zadavatelé	15
1.4.2 Dotování zadavatelé	16
1.4.3 Sektoroví zadavatelé	16
1.5 DRUHY VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	16
1.5.1 Rozdělení veřejných zakázek podle předmětu plnění	16
1.5.1.1 Veřejná zakázka na dodávky (§ 8)	16
1.5.1.2 Veřejná zakázka na stavební práce (§ 9)	17
1.5.1.3 Veřejná zakázka na služby (§ 10)	17
1.5.1.4 Veřejná zakázka v oblasti obrany nebo bezpečnosti (§ 10a)	18
1.5.2 Rozdělení veřejných zakázek podle výše jejich předpokládané hodnoty.....	18
1.5.2.1 Nadlimitní veřejná zakázka	18
1.5.2.2 Podlimitní veřejná zakázka	19
1.5.2.3 Veřejná zakázka malého rozsahu.....	19
1.5.2.4 Významná veřejná zakázka	19
1.6 ÚČASTNÍCI PROCESU ZADÁVÁNÍ A REALIZACE VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	19
1.6.1 Dodavatel	19
1.6.2 Subdodavatel	20
1.6.3 Zájemce	20
1.6.4 Uchazeč	20
1.7 ZÁSADY PŘI ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	20
1.7.1 Zásada transparentnosti	20
1.7.2 Zásada rovného zacházení.....	21
1.7.3 Zásada zákazu diskriminace.....	21
1.7.4 Zásady 3E.....	21
2 KONTROLA VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	23
2.1 ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE	23
2.1.1 Historie úřadu	23
2.1.2 Předseda a místopředsedové	24
2.1.3 Poslání a kompetence ÚOHS	24
2.2 NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD.....	24
3 NOVELY ZÁKONA O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH V JEDNOTLIVÝCH LETEH	26

3.1	NOVELA ZÁKONA V ROCE 2008.....	26
3.2	NOVELA ZÁKONA V ROCE 2010.....	27
3.2.1	Legislativní změny	27
3.3	NOVELA ZÁKONA V ROCE 2012.....	28
3.3.1	Legislativní změny	28
3.3.2	Nelegislativní změny.....	30
3.4	NOVELA ZÁKONA V ROCE 2014.....	30
3.4.1	Legislativní změny	30
3.4.2	Nelegislativní změny.....	32
3.5	NOVELA ZÁKONA V ROCE 2015.....	32
II	PRAKTICKÁ ČÁST	35
4	VÝVOJ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK V PRŮBĚHU LET.....	36
4.1	VÝVOJ POČTU VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK DLE JEJICH PŘEDMĚTU V LETECH 2008-2014.....	36
4.2	VÝVOJ POČTU VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK DLE FINANČNÍCH LIMITŮ.....	37
4.3	VÝVOJ POČTU VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK DLE ZADAVATELŮ.....	39
5	VEŘEJNÉ ZAKÁZKY V RÁMCI ÚŘADU PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE	41
5.1	POČET OBDRŽENÝCH PODNĚTŮ	41
5.2	POČET ZAHÁJENÝCH PRVOSTUPŇOVÝCH ŘÍZENÍ A JEJICH ROZHODNUTÍ.....	42
5.3	VÝVOJ VÝŠÍ SLOŽENÝCH KAUCÍ	44
5.4	VÝVOJ VÝŠÍ UDĚLOVANÝCH POKUT	45
5.5	NEJVÝZNAMNĚJŠÍ KAUKY V REŽII ÚOHS	46
5.5.1	Nejvýznamnější kauzy ÚOHS v oblasti veřejných zakázek.....	47
6	KOMPARACE SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNEK ZÁKONA O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH.....	49
6.1	SILNÉ STRÁNKY ZÁKONA O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH.....	49
6.2	SLABÉ STRÁNKY ZÁKONA	51
7	NÁVRHY A DOPORUČENÍ PŘI TVORBĚ ZÁKONA O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH.....	54
8	NÁVRH PARAGRAFU ZÁKONA O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH STANOVUJÍCÍ ZÁSADU TRANSPARENTNOSTI.....	58
8.1	NÁVRH PARAGRAFU	58
	ZÁVĚR	59
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	60
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	63
	SEZNAM GRAFŮ	64

ÚVOD

Tématem bakalářské práce je Evaluace zákona o veřejných zakázkách. Problematika veřejných zakázek je specifickou oblastí, ve které se musí všechny osoby účastníci se procesu veřejných zakázek řídit zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a pružně reagovat na všechny novely tohoto zákona.

Teoretická část bakalářské práce se zabývá převážně zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a definováním důležitých pojmů. Pojmy jsou formulovány převážně ze zákona o veřejných zakázkách, jelikož současné knižní publikace nepodávají aktuální informace o veřejných zakázkách. Nejpresnějším zdrojem je tedy samotný zákon o veřejných zakázkách.

Další bod teoretické části bakalářské práce specifikuje a popisuje úřady, které stojí v čele kontroly veřejných zakázek. Jedná se o Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a Nejvyšší kontrolní úřad. Důležitost těchto úřadů stoupá společně s počtem veřejných zakázek.

Poslední bod teoretické části se věnuje jednotlivým novelám zákona o veřejných zakázkách a zaměřuje se na nejdůležitější legislativní, ale také i nelegislativní změny, které novely přinesly. Zákon o veřejných zakázkách byl vydán v roce 2006 a do dnešního data proběhlo přes dvě desítky novel tohoto zákona. V posledním bodu teoretické části jsou tudíž analyzovány nejdůležitější novely v letech 2008, 2010, 2012, 2014 a také poslední novela, která je platná od 6. března 2015. Tato současná novela by měla být zároveň poslední novelou upravující zákon o veřejných zakázkách.

První část praktické části bakalářské práce je zaměřena na srovnávání vývoje veřejných zakázek v jednotlivých letech. K přehlednému srovnávání vývoje je použito zejména sloupcových a spojnicových grafů, které vyznačují vývoj veřejných zakázek v letech 2008 – 2014. Vývoj veřejných zakázek je zaměřen především na veřejné zakázky rozdělené podle předmětu, finančních limitů a také zadavatelů.

Druhou částí jsou veřejné zakázky řešené v rámci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Druhá část se zabývá počtem veřejných zakázek, které tento úřad přezkoumával, kolik bylo zahájených řízení, a také v jaké výši se pohybovaly složené kauce tomuto úřadu. Jsou zde také nastíněny největší kauzy řešené tímto úřadem z celé oblasti působnosti úřadu a také nejvýznamnější případy v oblasti veřejných zakázek nesoucí s sebou nejvyšší pokuty, které Úřad pro ochranu hospodářské soutěže udělil.

Závěr bakalářské práce je zaměřen na komparaci silných a slabých stránek zákona o veřejných zakázkách. Na základě determinace silných a slabých stránek jsou navrženy doporučení ke změně zákona a také navržen zcela nový paragraf, který by s sebou měl nést zařazení zásady transparentnosti do zákona o veřejných zakázkách.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této práce je, na základě komparací novel zákona veřejných zakázek v jednotlivých letech, vytyčit silné a slabé stránky tohoto zákona a poskytnout návrhy a doporučení na změnu zákona s návrhem zcela nového paragrafu. Paragraf s sebou ponese zásadu transparentnosti, která by měla být do zákona o veřejných zakázkách začleněna.

K dosažení hlavního cíle je nutné několik dílčích cílů: prvním dílčím cílem je zpracování teoretických poznatků a základních pojmů týkajících se zákona o veřejných zakázkách. Nezbytným dílčím cílem je také představení jednotlivých úřadů, které stojí v čele kontroly veřejných zakázek, kterými jsou Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a Nejvyšší kontrolní úřad. Dalším dílčím cílem je vylíčit všechny legislativní i nelegislativní změny, které s sebou novely v jednotlivých letech přinesly, a na základě těchto změn určit silné a slabé stránky zákona o veřejných zakázkách, které vedou k návrhům a doporučením na změnu zákona společně s navrženým paragrafem o začlenění zásady transparentnosti do zákona o veřejných zakázkách.

Aby bylo dosaženo výše uvedených cílů, je nutné stanovit jednotlivé **metody zpracování práce**. Kombinací uvedených metod by mělo dojít k nejlepšímu výsledku.

Analýza dokumentů – je kvantitativní metodou, která má za úkol zpracovat všechny teoretické poznatky týkající se zákona o veřejných zakázkách a jeho prováděcích novel. Nejdůležitějším zdrojem je samotný zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a jeho prováděcí novely společně s výročními zprávami Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Používáno je i metody sekundární analýzy dat, kdy jsou přebírána data od Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a Portálu o veřejných zakázkách a koncesích, za účelem vyobrazení vývoje veřejných zakázek v jednotlivých letech.

Komparativní analýza – tato metoda je využívána ke srovnávání dvou i více dat. Na základě komparativní analýzy budou analyzovány změny, ke kterým došlo v souvislosti s vydáním novel zákona o veřejných zakázkách.

Pozorování – prostřednictvím této metody je vytvořen subjektivní názor a hodnocení na problematiku veřejných zakázek.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PRÁVNÍ ÚPRAVA ZÁKONA O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH

Aktuální právní úprava tohoto zákona v současné době je zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, který nabyt účinnosti dne 1. 7. 2006. Tento zákon nahradil právní úpravu o veřejných zakázkách v zákoně č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách. Ovšem úplně prvním zákonem o veřejných zakázkách v České republice byl zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který ztratil účinnost dne 30. 4. 2004. (Poremská, 2014, s. 10)

1.1 Vývoj právní úpravy

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách nahradil zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách a to především z důvodu nutnosti začlenění směrnic Evropského parlamentu a Rady o zadávání veřejných zakázek, které měly být začleněny do právního řádu České republiky do 31. 1. 2006. Základními principy nového zákona byly:

- a) zjednodušení a zpřehlednění celého zákona o veřejných zakázkách,
- b) jasné vymezení základních pojmů,
- c) podrobnější popis zadávacích postupů a také jejich celkové zjednodušení,
- d) mezi sektorové zadavatele byly nově zařazeny také subjekty, které poskytují poštovní služby,
- e) zahájeno zjednodušené podlimitní řízení,
- f) rozšíření rámcových smluv na další zadavatele, nejenom na sektorové zadavatele,
- g) princip elektronizace hlavně v zadávání veřejných zakázek (elektronická aukce a dynamický nákupní systém). (Poremská, 2014, s. 11)

Právní úprava veřejných zakázek v zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách byla především výsledkem Evropského společenství (dnes Evropská unie). Tato úprava byla také v souladu s jedinou mezinárodní úmluvou z oblasti veřejných zakázek, a to byla dohoda World Trade Organization (známá také pod zkratkou WTO) o veřejných zakázkách. (Poremská, 2014, s. 11-12)

Dne 28. 3. 2014 byly také uveřejněny nové směrnice nahrazující původní zadávací směrnice Evropské unie, které měly být transponovány do českého vnitrostátního práva do 18. 4. 2016. Tyto směrnice byly uveřejněny v Úředním věstníku Evropské unie. (Poremská, 2014, s. 12)

Nové směrnice z roku 2014 jsou:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/24/EU (nahrazující Směrnici 2004/18/ES), které regulují oblast veřejných zakázek v členských státech Evropské unie,
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/23/EU (nahrazující směrnici 2004/17/ES) o udělování koncesí. (Portál o veřejných zakázkách a koncesích, © 2014)

Původní evropské zadávací směrnice vydané Evropskou unií k ošetření zadávání veřejných zakázek v členských státech Evropské unie:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/18/ES
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/17/ES

Obě tyto zadávací směrnice byly vydány dne 31. března roku 2004. Směrnice č. 2004/18/ES upravuje postupy při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby. Směrnice č. 2004/17/ES upravuje postupy při zadávání veřejných zakázek a to u subjektů, kteří působí v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb. (Pavel, 2013, s. 75)

1.2 Definice veřejné zakázky

„Veřejnou zakázkou je zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací. Veřejná zakázka, kterou je zadavatel povinen zadat podle tohoto zákona, musí být realizována na základě písemné smlouvy.

Veřejné zakázky se podle předmětu dělí na veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na služby a veřejné zakázky na stavební práce.

Veřejné zakázky se podle výše jejich předpokládané hodnoty dělí na nadlimitní veřejné zakázky, podlimitní veřejné zakázky a veřejné zakázky malého rozsahu.“ (Krč, 2013, s. 59)

1.3 Předmět úpravy

„Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje

- a) postupy při zadávání veřejných zakázek,*
- b) soutěž o návrh,*

- c) *dohled nad dodržováním tohoto zákona,*
- d) *podmínky vedení a funkce seznamu kvalifikovaných dodavatelů a systému certifikovaných dodavatelů.*“ (Česko, 2015)

1.4 Zadavatelé veřejných zakázek

Zadavatelé veřejných zakázek se podle zákona o veřejných zakázkách dělí na veřejné zadavatele, dotované zadavatele a sektorové zadavatele.

Za jednoho zadavatele se také mohou považovat zadavatelé, kteří jsou sdružení za účelem společného postupu, který směřuje k zadávání veřejné zakázky, a jsou označováni jako Sdružení zadavatelů. Sdružení zadavatelů může být tvořeno buď zadavatelem veřejným, dotovaným a sektorovým, nebo také sdružení zadavatele veřejného, dotovaného a sektorového s jinou fyzickou, nebo právnickou osobou, která ovšem není zadavatelem za účelem zadání veřejné zakázky. Naplní-li osoba definici, která označuje zadavatele, je povinna postupovat podle zákona, nebo podle stanovených zásad. (Poremská, 2014, s. 24)

Existuje také možnost, kdy je zadavatel centrální. Centrální zadavatel je charakterizován tím, že pořizuje dodávky nebo služby, které jsou předmětem veřejných zakázek. Tyto dodávky nebo služby pak prodá jiným zadavatelům, ale za cenu, která nepřevyšuje cenu původní. Centrální zadavatel je také ten, který zadává veřejnou zakázku na zboží, služby nebo stavební práce, ale to už na účet zadavatelů jiných. (Poremská, 2014, s. 25)

1.4.1 Veřejní zadavatelé

„Veřejným zadavatelem je

- a) *Česká republika,*
- b) *státní příspěvková organizace,*
- c) *územní samosprávný celek nebo příspěvková organizace, u níž plní funkci zřizovatele územní samosprávný celek,*
- d) *jiná právnická osoba, pokud*
  1. *byla založena či zřízena ta účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a*
  2. *je financována převážně státem či jiným veřejným zadavatelem nebo je státem či jiným veřejným zadavatelem ovládána nebo stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.*“ (Česko, 2015)

1.4.2 Dotování zadavatelé

Dotovaným zadavatelem mohou být jak osoby fyzické, tak osoby právnické. Tyto osoby zadávají veřejnou zakázku, která je hrazená z více než 50% z peněžních prostředků, které jsou z veřejných zdrojů. Další možností je, pokud peněžní prostředky, které jsou poskytnuty na veřejnou zakázku z takových zdrojů, přesahují více než 200 000 000 Kč. Peněžní prostředky musí být poskytovány z veřejných zdrojů, a to i v případě, že jsou poskytovány prostřednictvím jiné osoby. (Česko, 2015)

1.4.3 Sektoroví zadavatelé

Sektorovým zadavatelem je zadavatel ten, který vykonává některou z relevantních činností, které jsou uvedeny v § 4 a to ještě za podmínky, že

- a) je tato činnost relevantní a je vykonávána zadavatelem na základě práva buď výhradního, nebo práva zvláštního, nebo
- b) nad touto osobou může veřejný zadavatel vykonávat dominantní vliv a to buď přímo, nebo i nepřímo (dominantní vliv uplatňuje, pokud vlastní většinový počet hlasovacích práv, či na základě dohody s jinou osobou nebo jmenuje a volí nadpoloviční většinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím nebo kontrolním orgánu). (Česko, 2015)

1.5 Druhy veřejných zakázek

Druhy veřejných zakázek lze dělit podle předmětu plnění a podle výše jejich předpokládané hodnoty. Při specifikaci druhů jednotlivých veřejných zakázek je jako zdroj využíván převážně samotný zákon o veřejných zakázkách, jelikož současně vydávané knižní publikace nepodávají aktuální informace o rozdělení veřejných zakázek.

1.5.1 Rozdělení veřejných zakázek podle předmětu plnění

Podle předmětu plnění dělíme dle zákona o veřejných zakázkách veřejné zakázky na dodávky, na stavební práce, na služby a veřejné zakázky v oblasti obrany nebo bezpečnosti.

1.5.1.1 Veřejná zakázky na dodávky (§ 8)

„Veřejnou zakázkou na dodávky je veřejná zakázka, jejímž předmětem je pořízení věci (dále jen „zboží“), a to zejména formou koupě, koupě zboží na splátky, nájmu nebo pachtu zboží nebo nájmu pachtu zboží s právem následné koupě (leasing).

Veřejnou zakázkou dodávky je rovněž veřejná zakázka, jejímž předmětem je kromě pořízení zboží podle odstavce 1 rovněž poskytnutí služeb nebo stavebních prací spočívajících v umístění, montáži či uvedení takového zboží do provozu, najedná-li se o zhotovení stavby, pokud tyto činnosti nejsou základním účelem veřejné zakázky, avšak jsou nezbytné k splnění veřejné zakázky na dodávky.“ (Česko, 2015)

1.5.1.2 Veřejná zakázka na stavební práce (§ 9)

„Veřejnou zakázkou na stavební práce je veřejná zakázka, jejímž předmětem je

- a) provedení stavebních prací, které se týkají některé z činností uvedených v příloze č. 3,*
- b) provedení stavebních prací podle písmena a) a s nimi související projektová nebo inženýrská činnost, nebo*
- c) zhotovení stavby, která je výsledkem stavebních nebo montážních prací, případně i související projektové či inženýrské činnosti, a která je jako celek schopna plnit samostatnou ekonomickou nebo technickou funkci.“ (Česko, 2015)*

„Veřejnou zakázkou na stavební práce je též veřejná zakázka, jejímž předmětem je vedle plnění podle odstavce 1 rovněž poskytnutí dodávek či služeb nezbytných k provedení předmětu veřejné zakázky dodavatelem.

Za veřejnou zakázku na stavební práce se považují rovněž stavební práce pořizované s využitím zprostředkovatelských nebo podobných služeb, které zadavateli poskytuje jiná osoba.“ (Česko, 2015)

1.5.1.3 Veřejná zakázka na služby (§ 10)

„Veřejnou zakázkou na služby je veřejná zakázka, která není veřejnou zakázkou na dodávky nebo veřejnou zakázkou na stavební práce.

Veřejnou zakázkou na služby je též veřejná zakázka, jejímž předmětem je kromě poskytnutí služeb rovněž

- a) poskytnutí dodávky podle § 8, pokud předpokládaná hodnota poskytovaných služeb je vyšší než předpokládaná hodnota poskytované dodávky, nebo*

provedení stavebních prací podle § 9, pokud tyto stavební práce nejsou základním účelem veřejné zakázky, avšak jejich provedení je nezbytné ke splnění veřejné zakázky na služby.“ (Česko, 2015)

1.5.1.4 Veřejná zakázka v oblasti obrany nebo bezpečnosti (§ 10a)

„Veřejnou zakázkou v oblasti obrany nebo bezpečnosti je veřejná zakázka, jejímž předmětem jsou

- a) *dodávky vojenského materiálu, jeho součástí, náhradních dílů a dílčích částí*
- b) *dodávky citlivého materiálu, jeho součástí, náhradních dílů a dílčích částí,*
- c) *stavební práce, dodávky či služby přímo související s dodávkami uvedenými v písmenech a) nebo b) pro veškeré fáze jejich životního cyklu,*
- d) *stavební práce či služby pro výhradně vojenské účely, nebo*
- e) *citlivé stavební práce či citlivé služby.*

Zadavatel postupuje podle ustanovení tohoto zákona platných pro zadávání veřejné zakázky v oblasti obrany nebo bezpečnosti i v případě, pokud předmět veřejné zakázky spadá do této oblasti podle odstavce 1 pouze částečně a zároveň existují objektivní důvody pro zadání pouze jediné veřejné zakázky.

Zadavatel není povinen postupovat podle tohoto zákona v případě, pokud předmět veřejné zakázky spadá do oblasti obrany nebo bezpečnosti podle odstavce 1 pouze částečně, pro zbývající část je možné použít některou z výjimek podle § 18 odst. 1, 2 a 3 nebo § 19 odst. 2, 3 a 7, a zároveň existují objektivní důvody pro zadání pouze jediné veřejné zakázky.“ (Česko, 2015)

1.5.2 Rozdělení veřejných zakázek podle výše jejich předpokládané hodnoty

Rozdělení podle výše předpokládané hodnoty dělí veřejné zakázky na nadlimitní veřejné zakázky, podlimitní veřejné zakázky a veřejné zakázky malého rozsahu. Pro toto rozdělení je důležitá předpokládaná cena veřejné zakázky, kterou je zadavatel povinen stanovit a to bez daně z přidané hodnoty. Od 1. 4. 2012 existuje také významná veřejná zakázka, která je zakotvena v § 16a v zákoně o veřejných zakázkách. (Poremská, 2014, s. 27)

1.5.2.1 Nadlimitní veřejná zakázka

„Nadlimitní veřejnou zakázkou se rozumí zakázka, jejíž předpokládaná hodnota podle § 13 bez daně z přidané hodnoty dosáhne nejméně finančnímu limitu stanoveného prováděcím právním předpisem pro jednotlivé kategorie zadavatelů, oblasti a druhy veřejných zakázek, případně kategorie dodávek nebo služeb. Tento prováděcí předpis stanoví rovněž seznam zboží pořizovaného Českou republikou – Ministerstvem obrany, pro které platí zvláštní finanční limit, a výši tohoto limitu.“ (Česko, 2015)

1.5.2.2 Podlimitní veřejná zakázka

„Podlimitní veřejnou zakázkou se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota činí v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby nejméně 2 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce nejméně 6 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty a nedosáhne finančního limitu podle odstavce 1.“ (Česko, 2015)

1.5.2.3 Veřejná zakázka malého rozsahu

„Veřejnou zakázkou malého rozsahu se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota nedosáhne v případě veřejné zakázky na služby 2 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce 6 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty.“ (Česko, 2015)

1.5.2.4 Významná veřejná zakázka

Významná veřejná zakázka je taková, pokud je zadavatelem veřejné zakázky Česká republika, státní příspěvková organizace, nebo veřejnoprávní subjekt za podmínky, že financujícím nebo ovládajícím subjektem je stát či státní příspěvková organizace a její předpokládaná hodnota činí minimálně 300 000 000 Kč. (Kmentová, 2014)

Významnou veřejnou zakázkou je veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota činí 50 000 000 Kč a zadavatelem je buď kraj, obec, příspěvková organizace, která je zřízená samosprávným celkem či veřejnoprávním subjektem a to ještě za podmínky, že financujícím nebo ovládajícím subjektem nesmí být stát ani státní příspěvková organizace. (Kmentová, 2014)

1.6 Účastníci procesu zadávání a realizace veřejných zakázek

Tento bod se zabývá osobami, jež se účastní na celém procesu zadávání a také realizace veřejných zakázek. Dalšími účastníky procesu zadávání a realizace veřejných zakázek jsou kromě výše uvedených zadavatelů také dodavatelé, subdodavatelé, zájemci a uchazeči, jejichž nejpřesnější definice lze určit na základě zákona o veřejných zakázkách.

1.6.1 Dodavatel

Dodavatelem může být osoba fyzická i právnická. Dodavatel dodává zboží, služby nebo provádí stavební práce. Dodavatel musí mít sídlo, místo podnikání či místo trvalého pobytu

na území České republiky. Lze také definovat zahraničního dodavatele, jímž je fyzická nebo právnická osoba podle zvláštního právního předpisu obchodního zákoníku, která dodává stejně tak jako dodavatel se sídlem, trvalým pobytem či místem podnikání v České republice, zboží, nebo poskytuje služby či provádí stavební práce. (Česko, 2015)

1.6.2 Subdodavatel

Subdodavatel je osoba, která pomáhá dodavateli plnit část veřejné zakázky, třeba pomocí poskytnutí nějaké věci či práva samotnému dodavateli. (Česko, 2015)

1.6.3 Zájemce

Zájemce je dodavatel, který podá žádost o účast v užším řízení, v jednacím řízení nebo v soutěžním dialogu, a to ve stanovené lhůtě. Nebo to může být dodavatel, který byl k účasti na veřejné zakázce vyzván zadavatelem. (Česko, 2015)

1.6.4 Uchazeč

Uchazečem je osoba, která podala nabídku v zadávacím řízení. Uchazečem se tedy stává pouze ten, kdo podal nabídku a vážou se k němu jistá práva a povinnosti, které vyplývají ze zákona o veřejných zakázkách. (Česko, 2015)

1.7 Zásady při zadávání veřejných zakázek

Každý, kdo je nějakým způsobem spojen se zadáváním veřejných zakázek, je povinen dodržovat tři základní zásady. Jsou to zásady transparentnosti, která patří také mezi hlavní cíle samotných novel zákona o veřejných zakázkách, zásada rovného zacházení a zásada zákazu diskriminace. Samozřejmostí je pak dodržování zásad 3E, které jsou vymezeny v § 78 zákona o veřejných zakázkách.

1.7.1 Zásada transparentnosti

Zásada transparentnosti je určena k průhlednosti celého procesu veřejných zakázek, což vede k přesné a rychlé kontrole veřejných zakázek. Zásadu transparentnosti lze dodržovat dostatečným pořizováním dokumentace v optimálním rozsahu, což slouží ke kontrole všech kroků řízení. Dalším krokem k dosažení vyšší transparentnosti jsou přesně vytyčené hranice a kritéria, podle kterých se bude provádět hodnocení nabídek dodavatelů, a to za podmínky

dostatečného předstihu, před samotným zahájením řízení. Posledními kroky k zajištění vysoké transparentnosti jsou uveřejňování smluv veřejných zakázek a uveřejňování skutečných uhrazených cen veřejných zakázek. (MMR, 2014a, s. 7)

1.7.2 Zásada rovného zacházení

Tato zásada se týká hlavně zadavatelů veřejných zakázek. Spočívá v rovném zacházení ke všem dodavatelům, kteří podali nebo budou podávat své nabídky. Této zásady lze dosáhnout především stanovení rovných podmínek pro všechny potenciální dodavatele, aby všichni dodavatelé věděli, jak bude řízení probíhat. (MMR, 2014a, s. 8)

1.7.3 Zásada zákazu diskriminace

Tato zásada se opět týká především zadavatelů veřejných zakázek a to tak, že jejich jednání musí být takové, aby nedošlo k diskriminaci jakéhokoli dodavatele, jak na území České republiky, tak i když se jedná o dodavatele zahraničního. Avšak novelou 55/2012 Sb. byly zásady rovného zacházení a zásada zákazu diskriminace omezeny pouze k dodavatelům, jež mají sídlo v členském státě Evropské unie, nebo mají s Evropskou unií a Českou republikou uzavřenou mezinárodní smlouvu, která zaručuje přístup dodavatelů z těchto států k zadávané veřejné zakázce. (MMR, 2014a, s. 8)

1.7.4 Zásady 3E

Uplatnění zásad 3E v zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách je vymezeno v § 78 zákona o veřejných zakázkách. Tato povinnost také vyplývá z řady jiných zákonů, např. zákon o rozpočtových pravidlech, zákon o obcích, zákon o krajích, zákon o majetku ČR a v neposlední řadě také zákon o finanční kontrole. (MMR, 2008, s. 3)

Zásady 3E jsou odvozeny od tří anglických slov:

- Economy, které vyjadřuje hospodárnost
- Efficiency, které vyjadřuje účelnost
- Effectiveness, které vyjadřuje efektivnost

Hospodárnost znamená, že používáme veřejné prostředky tak, abychom dosáhli svým úkolů, a to za předpokladu, že využijeme co nejméně těchto veřejných prostředků a dosáhneme nejvyšší kvality splněných úkolů. (MMR, 2008, s. 4)

Účelnost znamená, že používáme takové veřejné prostředky, které zajistí neoptimálnější míru dosažení daných cílů při splnění stanovených cílů. (MMR, 2008, s. 5)

Efektivnost znamená, že používáme veřejné prostředky tak, aby zajistily co nejvyšší rozsah, kvalitu a přínosy plněných úkolů ve srovnání s tím, jaký byl na ně vynaložen objem finančních prostředků. (MMR, 2008, s. 5)

2 KONTROLA VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Kontrolu veřejných zakázek provádí zejména Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a v jistých případech Nejvyšší kontrolní úřad. Kontrolou veřejných zakázek je stanoven podle zákona Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže se zabývá nejen veřejnými zakázkami, ale také veřejnou podporou a ochranou hospodářské soutěže v České republice. Druhým kontrolním úřadem nad veřejnými zakázkami je Nejvyšší kontrolní úřad, který provádí kontrolu nad veřejnými zakázkami, které úzce souvisí se státním rozpočtem.

2.1 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže můžeme znát také pod názvem Antimonopolní úřad. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) byl zřízen s platnou účinností ode dne 11. října 1996. Tento úřad byl zřízen na základě zákona č. 273/1996 Sb., ve kterém je stanovena jeho působnost jako ústředního orgánu státní správy České republiky. Sídlem ÚOHS je Brno. (ÚOHS, ©2012a)

ÚOHS vytváří podmínky pro podporu a ochranu hospodářské soutěže, vykonává dohled nad zadáváním veřejných zakázek a také vykonává další působnosti, které jsou stanoveny zvláštními zákony. (ÚOHS, ©2012a)

2.1.1 Historie úřadu

Prvním zákonem byl zákon č. 173/1991 Sb. vydán Českou národní radou dne 26. dubna 1991, který zřizoval Český úřad pro hospodářskou soutěž. Tento úřad zahájil svou činnost až dnem 1. července 1991 v Brně, kde sídlí dodnes. Roku 1992 z důvodu probíhající ekonomické transformace byl tento úřad nahrazen ministerstvem pro hospodářskou soutěž. Dne 1. listopadu 1996 navázal na funkci ministerstva pro hospodářskou soutěž Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, který funguje pod tímto názvem dodnes. (ÚOHS, ©2012a)

V letech 2000 – 2004 rozhodoval ÚOHS o slučitelnosti poskytování veřejné podpory s právem ES, avšak tato pravomoc přešla se vstupem do Evropské unie dne 1. 5. 2004 kompletně do kompetencí Evropské komise. Od února roku 2010 vykonává ÚOHS roli dohledu nad dodržováním zákona o významné tržní síle a jejím zneužití. (ÚOHS, ©2012a)

2.1.2 Předseda a místopředsedové

V čele úřadu je předseda, který je jmenován na návrh vlády prezidentem republiky. Funkční období předsedy je 6 let, které se může pouze dvakrát opakovat. Jeho funkce může zaniknout, pokud byl vynesena rozsudek za spáchání trestného činu, pokud nevykonává funkci déle než 6 měsíců, nebo pokud nějak významně narušuje důstojnost své funkce, nezávislost a nestrannost ÚOHS. Funkce předsedy ÚOHS je neslučitelná s funkcí v jakékoliv politické straně či hnutí. Předseda je zastupován třemi místopředsedy, které sám jmenuje i odvolává a určuje pořadí při jeho zastupování. (Česko, 2009)

Aktuálním předsedou ÚOHS je ing. Petr Rafaj, který svou funkci plní od 9. července 2009.

Místopředsedy ÚOHS jsou JUDr. Hynek Brom, který zároveň řídí sekci veřejné regulace a správy ÚOHS. JUDr. Eva Kubišová, která řídí sekci veřejných zakázek. JUDr. Michal Petr, Ph.D. je v čele sekce Hospodářské soutěže. (ÚOHS, ©2012a)

2.1.3 Poslání a kompetence ÚOHS

Hlavním posláním ÚOHS je zajistit fungování trhů, které jsou v souladu s pravidly hospodářské soutěže. K dosažení tohoto cíle vede ÚOHS spotřebitele k tomu, aby se chovali podle stanovených pravidel, také zasahují proti praktikám, které narušují hospodářskou soutěž. Nejčastější praktiky, které narušují hospodářskou soutěž, jsou kartelové dohody a zneužívání dominantního postavení. Podnikům také dávají možnost, aby jednání, které bylo nezákonné, mohly samy opravit. (ÚOHS, ©2012a)

ÚOHS dohlíží na zadávání veřejných zakázek a koncesí a také dohlíží nad významnými tržními silami a to především při prodeji zemědělských a potravinářských výrobků, kde se zaměřují na největší problémy, jako jsou nesplacené faktury do 30 dní. (ÚOHS, ©2012)

Další významnou úlohou je poskytování poradenství v oblasti veřejné podpory v České republice. Poradenství se týká hlavně souladu veřejné podpory České republiky s pravidly Evropských společenství. (ÚOHS, ©2012a)

2.2 Nejvyšší kontrolní úřad

Základní podmínkou fungování demokratického státu je existence kontrolního systému. V České republice plní funkci kontroly Nejvyšší kontrolní úřad (dále jen „NKÚ“), který vychází přímo z Ústavy České republiky. (NKÚ, ©2012)

NKÚ provádí také kontrolu nad veřejnými zakázkami, a to nad veřejnými zakázkami, které hospodaří se státní rozpočtem, nebo je veřejnými zakázkami, které jsou financovány přímo ze státního rozpočtu. Tato povinnost je uložena NKÚ na základě zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. (Ochrana, 2011, s. 203)

NKÚ provádí dvě kontroly veřejných zakázek. Tyto kontroly můžeme nazývat jako audity. První kontrolou je kontrola formálních náležitostí („audit souladu“). Cílem této kontroly je kontrola dokumentace, zda jsou veřejné zakázky v souladu s danou dokumentací a účetními náležitostmi. Druhou kontrolou je kontrola obsahová („výkonnostní audit“). Výkonnostní audit se zabývá, zda veřejná zakázka odpovídá hospodárnému, efektivnímu a účelnému vynaložení zdrojů. Závěrem kontroly jsou pak kontrolní závěry, což jsou písemné zprávy, která vyhodnocuje zjištěné skutečnosti. (Ochrana, 2011, s. 203)

3 NOVELY ZÁKONA O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH V JEDNOTLIVÝCH LETEH

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách je platný od roku 2006. První novelou byla novela již v roce 2007 a poslední novelou je novela ze dne 6. března 2015, které se jinak přezdívá novela technická. Celkem za devět let byl zákon novelizován více jak dvacetkrát. Mezi hlavní legislativní cíle každé novely je zvýšení transparentnosti zadávání veřejných zakázek a mezi nelegislativní cíle patří hlavně elektronizace zadávání veřejných zakázek, která by měla vést ke zjednodušení celého procesu veřejných zakázek.

Většina informací je přehledně vyznačena ve výročních zprávách ÚOHS, kde lze najít všechny potřebné informace týkající se jak změn v oblasti působnosti ÚOHS, ale také všechny legislativních změny, které v daném roce proběhly. Informace lze také čerpat z výročních zpráv vydávaných Ministerstvem pro místní rozvoj.

3.1 Novela zákona v roce 2008

Rok 2008 nepředstavuje výrazné legislativní změny. Avšak tak, jako je to nutné u všech zákonů, postupem času je nutná novelizace na základě praktického využívání zákona v čase. Hlavním cílem novely je zvýšení transparentnosti zadávacích řízení, zjednodušení celého procesu řízení veřejných zakázek a navrhnout změny týkající se zvýšení účinnosti přezkumného řízení, jež vyplývají ze směrnic Evropské unie. (ÚOHS, 2008, s. 16)

Rok 2008 nepřinesl nijak výrazné legislativní změny, které by se týkaly jak zákona o veřejných zakázkách tak i koncesí. Zákon o veřejných zakázkách odráží platné směrnice vyplývající z Evropské unie, avšak jako každý nově vydaný dokument, bude i tento zákon potřeba pozměnit, tak aby pružně reagoval na stávající situaci. Některé nejasnosti, které byly do této doby objeveny, byly vyřízeny samotným ÚOHS a to na základě vydání výkladových stanovisek. Novela byla připravována na základě sesbíraných zkušeností ÚOHS a vydána Ministerstvem pro místní rozvoj. (ÚOHS, 2008a, s. 15 – 16)

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách je v roce 2008 platný dva roky a musí začít reagovat na nedostatky tohoto zákona formou připravovaných novel, které budou předkládány začátkem roku 2009 Parlamentu České republiky. Připravované novely budou usilovat o změny, jako jsou:

- a) zvýšení transparentnosti zadávacích řízení veřejných zakázek a zjednodušení postupů v řízení

- b) zpřesnění v prokazování kvalifikace
- c) specifikace úpravy specifických institutů
- d) snížení formalistického přístupu zákona o veřejných zakázkách (týká se to především odstranění povinnosti podepisování nabídky na dvou místech)
- e) dílčí úpravy směřující k zpřesnění a zjednodušení zákona o veřejných zakázkách (ÚOHS, 2008b, s. 18)

3.2 Novela zákona v roce 2010

Novely zákona o veřejných zakázkách byli v roce 2010 celkem dvě a zároveň byly také zahájeny přípravy dalších dvou novelizací zákona o veřejných zakázkách. Platnost novely zákona č. 417/2009 Sb., o veřejných zakázkách nabyla účinnosti počátkem roku 2010, zároveň 15. září 2010 nabyla účinnosti novela zákona č. 179/2010 Sb., o veřejných zakázkách. (ÚOHS, 2010a, s. 14)

3.2.1 Legislativní změny

Důležitou legislativní změnou bylo rozšíření okruhu pravomocí ÚOHS. Mezi rozšířené pravomoci můžeme zařadit:

- a) Možnost uložení zákazu plnění ze smluv a to především u smluv, které byly zadány bez zadávacího řízení
- b) Možnost uložení tříletého zákazu účasti na veřejných zakázkách společností, které nepředložily pravdivé údaje o své kvalifikaci (osoby se zakázaným plněním jsou zapisovány na tzv. blacklist¹, až po nabytí pravomocného rozhodnutí, který vede Ministerstvo pro místní rozvoj). (ÚOHS, 2010a, s. 14)

---

¹ „Na základě novely zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, byl od 1. ledna 2010 spuštěn Rejstřík osob se zákazem plnění veřejných zakázek. Tento rejstřík umožní všem zadavatelům veřejných zakázek větší a důslednější kontrolu dodavatelů. Nově totiž musí při účasti v zadávacím řízení dodavatel doložit, že není v tomto rejstříku veden. Skutečnost, že zadavatel není veden v tomto rejstříku, je totiž od nového roku jedním ze základních kvalifikačních předpokladů dle ustanovení § 53 zákona o veřejných zakázkách.“ (Svaz měst a obcí České republiky, 2010)

Další významnou změnou bylo zvyšování transparentnosti při postupu veřejných zakázek, což patří mezi hlavní cíle každé novely zákona o veřejných zakázkách. Změny jsou především v použití jednacího řízení, prokazování kvalifikace, poskytování dokumentací, hodnocení nabídek a soutěži o návrh. (ÚOHS, 2010a, s. 14)

K 1. lednu vznikl Centrální registr podpor malého rozsahu na základě zákona č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory. Centrální registr malého rozsahu byl vytvořen hlavně pro zkvalitnění monitoringu poskytovaných podpor malého rozsahu, což má vést ke zkvalitnění administrace v oblasti podpor malého rozsahu a zvýšení informovanosti příjemců podpor malého rozsahu. (ÚOHS, 2010b, s. 4)

Dnem 1. února 2010 nabyt účinnosti zákon č. 395/ 2009 Sb., o významné tržní síle² při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití, zároveň zákon přináší i nástroje, jak se vyvarovat protisoutěžního jednání. Cílem toho zákona bylo definovat základní koncept tržní síly a jeho zneužití, kde kontrolu provádí ÚOHS. V říjnu téhož roku bylo na základě odborných i laických názorů vytvořena pracovní skupina, která se zabývala účinností a funkčností tohoto zákona. Výsledkem založení pracovní skupiny mělo být zefektivnění zákona o významné tržní síle. (ÚOHS, 2010b, s. 5)

3.3 Novela zákona v roce 2012

Tato novela zákona byla připravena Ministerstvem pro místní rozvoj v souladu s Programovým prohlášením Vlády České republiky. Novela nabyt účinnosti dne 1. dubna 2012, kdy nabyt účinnosti zákon č. 55/2012 Sb., který tak novelizoval zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Hlavním cílem této novely byla transparentnost veřejných zakázek, která má sloužit především jako hlavní protikorupční nástroj současné vlády. (ÚOHS, 2012, s. 27)

3.3.1 Legislativní změny

Výraznou změnou této novely bylo snížení limitů pro povinné zadávání veřejných zakázek a to u dodávek a služeb od 1 000 000 Kč a stavebních prací od 3 000 000 Kč. Dochází také

---

² Významná tržní síla je definována jako vztah kupujícího s dodavatelem, kdy se v důsledku situace na trhu stává dodavatel závislým na odběrateli a odběratel si tak může vynutit výhodné podmínky pro sebe samého. (Parlamentní servis, © 2008)

k výraznému posílení odbornosti a zvýšení kvality postupů na straně zadavatelů a to díky vytvoření seznamu hodnotitelů („Panel expertů“), ve kterém jsou uvedeny fyzické osoby, které mají odbornou způsobilost hodnotit nabídky. (MMR, 2013, s. 6)

Další změnou bylo posílení konkurenčního prostředí na straně dodavatelů. Posílení konkurenčního prostředí bylo dosaženo hlavně zrušením ekonomické kvalifikace. Nadále se ale bude podávat pouze čestné prohlášení o ekonomické a finanční způsobilosti. Prokazování referencí nebude již možné získat od další osoby, ale bude nutností požadovat smlouvu i s dokladem o uskutečněném plnění. Změny v kvalifikaci měli vést především k tomu, aby nebyla omezována hospodářská soutěž a byla co nejvíce omezována diskriminace právních předpisů. (MMR, 2013, s. 6)

Novela také zavedla novou speciální kategorii podle předpokládané výše hodnoty veřejné zakázky, touto kategorií jsou Významné veřejné zakázky. Pro tuto kategorii stanovuje zákon jiný a přísnější postup. Významné veřejné zakázky jsou ty, které přesahují 300 000 000 Kč u zadavatelů, kteří jsou Česká republika, Státní příspěvková organizace a právnické osoby financované a ovládané Českou republikou, resp. Jsou to veřejné zakázky nad 50 000 000 Kč u územních samosprávných celků, příspěvkové organizace územních samosprávných celků a právnické osoby, jež jsou financovány, nebo ovládány územními samosprávnými celky. (MMR, 2013, s. 6)

K posledním z výraznějších změn došlo v oblasti jednotlivých řízení. Významnou změnou bylo snížení limitu na 10 000 000 Kč u zjednodušeného podlimitního řízení, kde si může zadavatel také určit, zda bude všechny dokumenty zveřejňovat na svém profilu zadavatele.

³ U „Užšího řízení“ a Jednacího řízení s uveřejňováním bylo zrušeno losování. U jednacího řízení s uveřejňováním byla zrušena písemná výzva, pokud jsou prováděny nákupy na komoditních burzách, nebo u dodatečných stavebních pracích. (MMR, 2013, s. 59)

Významná změna nastala také v oblasti sankcí. Všechny sankce v režii ÚOHS mohou být uděleny až do výše dvojnásobku jejich původní hodnoty. (ÚOHS, 2012, s. 27)

---

³ „Profilem zadavatele (Česko, 2015) je elektronický nástroj, prostřednictvím kterého zadavatel podle toho zákona uveřejňuje informace a dokumenty ke svým veřejným zakázkám způsobem, který umožňuje neomezený, přímý a dálkový přístup, a jehož internetová adresa je uveřejněna ve Věstníku veřejných zakázek; požadavky na náležitosti zadavatele stanoví prováděcí právní předpis.“

3.3.2 Nelegislativní změny

Změny se týkaly i nelegislativní složky. Šlo především o elektronizaci pro všechny zadavatele, aby měli k dispozici elektronický nástroj, který by byl průvodcem celým procesem veřejných zakázek. Od 1. července 2012 pak byl nový systém e-tržišť, systém byl spuštěn již 1. května 2012. Systém e-tržišť je postaven na dvou základních režimech:

- Povinný režim – vztahuje se na vyjmenované zadavatele k vyjmenovaným komoditám (jsou to převážně ústřední orgány státní správy a podřízené organizace ústředním orgánům státní správy, které jsou vymezeny Usnesením Vlády z 10. května 2010 č. 343)
- Dobrovolný režim pro zadavatele, na které se povinnost e-tržišť nevztahuje (MMR, 2013, s. 62)

Dalším nelegislativním cílem byla Metodika hodnocení veřejných zakázek, kterou připravilo Ministerstvo pro místní rozvoj. V Metodice hodnocení veřejných zakázek byl přesně popsán proces zadávání, hodnocení a kontroly veřejných zakázek při dodržování tzv. principů 3E (princip hospodárného, efektivního a účelného nakládání s prostředky). (MMR, 2013, s. 8)

3.4 Novela zákona v roce 2014

Již v roce 2013 vznikla potřeba novely zákona o veřejných zakázkách. Avšak v roce 2013 nastal problém s rozpuštěním Poslanecké sněmovny a tak musela být novela provedena formou zákonného opatření Senátu. Novela byla dne 10. října 2013 ve znění pozměňovacích návrhů Senátu schválena jako zákonné opatření č. 341/2013 Sb., kterým se měnil zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Poslanecká sněmovna vyslovila se Senátem souhlas dne 27. listopadu 2013. Novela nabyla účinnosti až dne 1. ledna 2014. Novela v tomto roce měla vést především k velkému zjednodušení celého zadávacího procesu. (MMR, 2014b, s. 5)

3.4.1 Legislativní změny

Jednou z významných změn této novely bylo zrušení institutu osoby se zvláštní způsobilostí. Zrušení této osoby bylo hlavně díky nedostatečnému objemu finančních prostředků na vzdělávání a proškolení několika tisíc osob Ministerstvem pro místní rozvoj. Ministerstvo pro

místní rozvoj se však toto snažilo kompenzovat prostřednictvím vydávání metodik a stanovisek k zákonu. Tyto metodiky lze najít na internetových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj. Od roku 2014 se Ministerstvo pro místní rozvoj rozhodlo zasílat newslettery příslušným organizacím a odborovým institucím, ve kterých bude uvedeno aktuální dění o veřejných zakázkách. (MMR, 2014b, s. 4-5)

Další významnou změnou v tomto roce je zavedení mechanismu, který umožní zadávacím řízením, kterým byla doručena pouze jedna nabídka, pokračovat a veřejnou zakázku zadat, ale pouze za splnění daných podmínek. První podmínkou je, že zadavatel musí ve formuláři pro oznámení nové zakázky uvést se stejným předmětem pomocí identifikačního čísla předchozí zadávací řízení, které bylo již zrušeno. Tato podmínka byla určena především k zachování co nejvyšší míry transparentnosti. Druhou podmínkou je povinnost zadavatele definovat všechny změny, které zadavatel udělal v předchozím zrušeném zadávacím řízení. Pro úplnost se pak doplňuje, že zadavatel změny provádí a to minimálně v jakých lhůtách a termínech a zadavatel nemůže následně tvrdit, že se žádné změny nekonaly. (MMR, 2014b, s. 5)

Novela zvýšila také limity veřejných zakázek na stavební práce z 3 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty na 6 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty. Z 1 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty na 2 000 000 bez daně z přidané hodnoty na veřejné zakázky týkající se dodávek a služeb. Tyto limity byly změněny již několikrát, původně měly být limity zachována, avšak na základě pozměňovacího návrhu byly limity vráceny do částek, které byly stanoveny před 1. dubnem roku 2012. (MMR, 2014b, s. 5)

Spolu se zrušením povinnosti používat elektronické aukce Ministerstvo pro místní rozvoj také odůvodnilo, proč není důvod konkretizovat zadávané komodity. Výsledkem bylo, že každý zadavatel si sám určí, zda chce elektronickou aukci využít. Původní povinnost stanovení konkrétních případů, kdy je zadavatel povinen provést hodnocení pomocí elektronické aukce, se ukázala jako zbytečná. (MMR, 2014b, s. 5)

Dalšími změnami byly:

- a) povinnost poskytnout ÚOHS zadávací dokumentaci v elektronické formě i s dodatečnými informacemi, společně se stanovením správního deliktu pro nedodržování této povinnosti,

- b) povinnost umožnit nahlédnout do spisů, smluv, zpráv o posouzení a hodnocení nabídek na žádost uchazečů, jejichž nabídky se staly předmětem posouzení spolu s pořízením kopií či výpisů těchto smluv a spisů,
- c) zrušení povinnosti, která stanovovala zveřejňování předběžných oznámení a to u zadávacího řízení, které bylo již opakováno,

prodloužení lhůty na 10 kalendářních dnů a to v případě, kdy je zadavatel povinen odeslat své vyjádření k obdržnému návrhu ÚOHS. (MMR, 2014b, s. 6)

3.4.2 Nelegislativní změny

Nově byl formou usnesení vlády ze dne 15. ledna 2014 připraven a uveřejněn Soubor metodických dokumentů k oblastem: monitorování a zadávání veřejných zakázek, publicity veřejných zakázek a přípravě řídicí dokumentace programů na programovací období 2014 – 2020. Tento soubor měl vést k jednotnosti postupů a jednotlivých programů. (MMR, 2014b, s. 7)

Uveřejněna byla také metodika o zadávání veřejných zakázek spolu se zadáváním veřejných zakázek malého rozsahu, kterou zpracovalo Ministerstvo pro místní rozvoj. Metodika zadávání veřejných zakázek malého rozsahu je zachována jako součást Metodiky zadávání veřejných zakázek, kterou vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj. Tyto pokyny jsou uveřejněny a pravidelně aktualizovány na stránkách Portálu o veřejných zakázkách a koncesích. (MMR, 2014b, s. 7 – 8)

3.5 Novela zákona v roce 2015

Novela zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách byla podepsána prezidentem republiky dne 24. února 2015 na návrh zákona. Dnem nabytí účinnosti této novely je 6. březen 2015. Tato novela je zřejmě novelou poslední tohoto zákona, jelikož už je připravován úplně nový zákon o zadávacích řízeních, který transponuje pravidla Evropského parlamentu a Rady. (ÚOHS, 2015, s. 2)

Významnou změnou, kterou ustanovuje technická novela je elektronická forma komunikace s ÚOHS. Veškerá komunikace s ÚOHS je podle této novely činěna výhradně elektronicky, ať už se jedná o návrhová řízení, vyjádření k řízení, zadávací podmínky, návrhy o přezkoumání řízení nebo se jedná o rozklad řízení. Výjimky, které jsou vyčleněny z elektronické

komunikace s ÚOHS, jsou vyznačeny v § 114, odst. 8 Zákona o veřejných zakázkách. (ÚOHS, 2015, s. 3)

Změna výše kauce, vrácení kauce a nesložení kauce je další změnou této technické novely. Kauce je stanovena na 1 % z nabídkové ceny navrhovatele a to na celou dobu plnění veřejné zakázky, popřípadě na dobu prvních čtyř let. Nejméně je kauce stanovena na 50 000 Kč, nejvyšší možnou kaucí je pak částka 10 000 000 Kč. Pokud však navrhovatel nemůže určit celkovou cenu, složí kauci ve výši 100 000 Kč. Pokud se jedná o situaci návrhu na uložení zakazu plnění smlouvy, činí částka kauce 200 000 Kč. Tyto částky musí být doručeny úřadu nejpozději v poslední den stanovené lhůty společně s dokladem o jejím složení, pokud tak není učiněno, je řízení zastaveno. (ÚOHS, 2015, s. 3)

Požadavky na návrh a důsledky vedoucí z jejich nedodržování jsou další změnou této technické novely. Všechny podmínky, které musí jak navrhovatel, tak zadavatel splnit, jsou přímo vymezeny a popsány v zákoně o veřejných zakázkách. Pokud jsou informace nedostačující, vyzve ÚOHS tyto k osobě k doložení potřebných informací ve stanovené lhůtě, pokud tak neučiní ani v této lhůtě, je řízení zastaveno. (ÚOHS, 2015, s. 3 – 4)

Koncentrace řízení se týká převážně řízení zahájených na návrh a účastníci mohou díky této novele navrhovat důkazy a uvádět informace ve lhůtě patnácti kalendářních dní ode dne, kdy bylo doručeno oznámení o zahájení samotného řízení. K pozdějším důkazům a informacím nemusí ÚOHS vůbec přihlížet. Výjimkou jsou ty skutečnosti, které by mohly jakkoli ovlivnit věrohodnost podkladů pro vydání rozhodnutí. K vyjádření rozhodnutí se mají účastníci právo vyjádřit a to ve lhůtě, která nesmí být menší než sedm kalendářních dnů. (ÚOHS, 2015, s. 4)

Důležitá změna této novely se také týká přerušení řízení ÚOHS v případě, kdy potřebují, a je nutné odborné stanovisko či znalecký posudek. Pokud nastane situace, kdy ÚOHS rozhodne, že je nezbytné vydat znalecký posudek nebo odborné stanovisko, přerušuje řízení formou usnesení. Zvláštností pak je, že ÚOHS neběží žádná lhůta k vydání rozhodnutí. (ÚOHS, 2015, s. 4)

Poslední výraznou změnou této novely je nová formulace správního deliktu. Počet správních deliktů převažuje hlavně ve veřejné správě oproti správě soukromé (Emmet and Wright, 2011, s. 4) a tak je nutné jasné vymezení správního deliktu týkajícího se neuchování a nepořízení dokumentace, která má být zaslána ústřednímu orgánu státní správy. Tento správní delikt se týká neuchování a nepořízení dokumentace a povinnost zaslání této dokumentace

ÚOHS ve stanovené lhůtě. Nově pak k těmto povinnostem přibude povinnost zaslání těchto dokumentů i v elektronické podobě ve lhůtě deseti dnů ode dne doručení této výzvy. (ÚOHS, 2015, s. 4)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VÝVOJ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK V PRŮBĚHU LET

Vývoj veřejných zakázek má rostoucí tendenci rok od roku. Podle údajů vyhodnocených ÚOHS zaobírají dominantní postavení ve veřejných zakázkách veřejné zakázky na stavební práce. Společně s veřejnými zakázkami na služby a dodávky mají rostoucí tendenci.

4.1 Vývoj počtu veřejných zakázek dle jejich předmětu v letech 2008-2014

Data pro vyjádření vývoje počtů jsem získala převážně z Portálu o veřejných zakázkách a koncesích a také z výročních zpráv jednotlivých let, které vydává každoročně ÚOHS. Každým rokem jsou také Ministerstvem pro místní rozvoj vydávány statistické údaje a přehledy o počtu veřejných zakázek.

Vývoj veřejných zakázek dle jejich předmětu je znázorněn v grafu 1. Podle předmětu veřejných zakázek je dělíme podle § 7, odst. 2 na veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na služby, veřejné zakázky na stavební práce. V roce 2008, 2009 a 2010 je ještě jedno rozdělení a to veřejné zakázky na soutěž o návrh. Ani po kontaktování ÚOHS se mi nepodařilo získat odpověď, proč jsou statistické údaje týkající se soutěže o návrh uvedeny v pouze v letech 2008 – 2010.

Z grafu je patrné, že všechny druhy veřejných zakázek mají rostoucí tendenci.

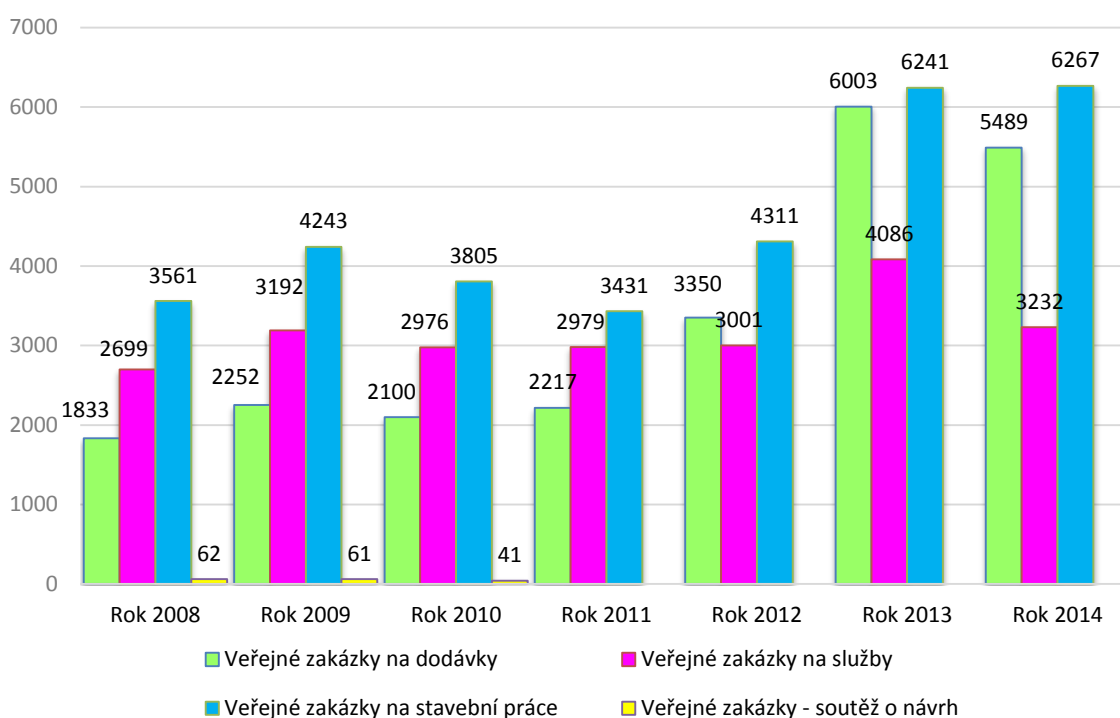
Pokud se zaměříme na veřejné zakázky na dodávky, zaznamenáme mírný pokles mezi rokem 2009 a 2010 a podstatný rozdíl mezi léty 2013 a 2014. Nejvyšší počet těchto veřejných zakázek byl v roce 2013, kde se jejich počet dostal přes 6000 veřejných zakázek, ovšem v roce 2014 tyto veřejné zakázky klesly na 5489.

Veřejné zakázky na služby klesly obdobně, jako tomu bylo v případě veřejných zakázek na dodávky. Mírný pokles byl zaznamenán mezi léty 2009 a 2010 také mezi 2013 a 2014. Jejich nejvyšší počet se pohyboval stejně tak jako u veřejných zakázek na dodávky v roce 2013.

Veřejné zakázky na stavební práce drží první místo z celkového počtu všech veřejných zakázek. Klesající tendenci měly veřejné zakázky v roce 2009 – 2011. Nejvyšším počtem veřejných zakázek na stavební práce pak vede rok 2014 s celkovým počtem 6267 veřejných zakázek na stavební práce. Důvody tak vysokého počtu veřejných zakázek na stavební práce mohou být různé, největším však je neustálá modernizace a trend stavění nových objektů za

různými účely jako například: nové obchodní centra, nové sídla velkých pracovních organizací, či nové přístavby již existujících stavebních objektů. Nepředpokládá se snižování počtu veřejných zakázek na stavební práce, naopak je předpokládáno, že vývoj těchto veřejných zakázek bude růst.

Graf 1: Vývoj počtu veřejných zakázek v letech 2008 – 2014 dle předmětu veřejných zakázek

Zdroj: vlastní zpracování podle informací z výročních zpráv ÚOHS z let 2008 – 2014

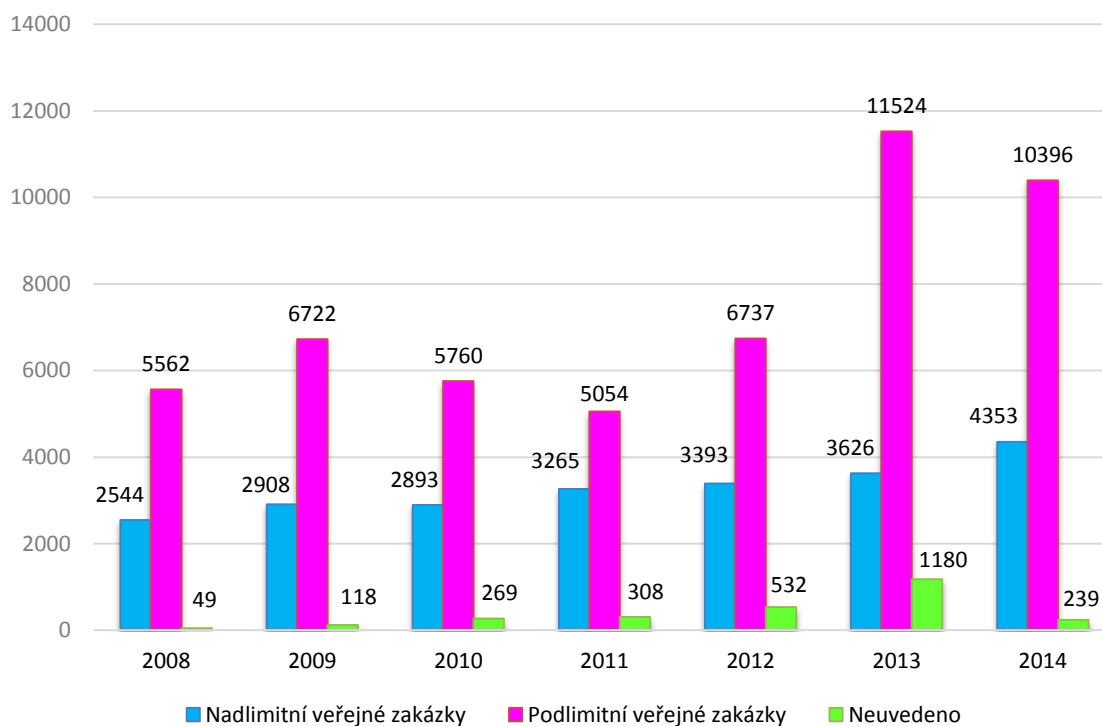
4.2 Vývoj počtu veřejných zakázek dle finančních limitů

Veřejné zakázky dle finančních limitů dělíme na veřejné zakázky nadlimitní, veřejné zakázky podlimitní a veřejné zakázky, které dělíme jako neuvedeno, těchto veřejných zakázek je pak nejméně. Veřejné zakázky, které nesou název neuvedeno, se mi nepodařilo ani po kontaktování ÚOHS určit, jelikož se mi nedostalo žádné odpovědi, která by vysvětlovala toto zařazení, stejně tak po nastudování dat z výročních zpráv, kde jsou jednotlivá data vývoje počtu veřejných zakázek, nelze odhalit toto rozdělení.

Graf číslo 2 znázorňuje vývoj veřejných zakázek dle finančních limitů. Je zřejmé, že nejvíce veřejných zakázek je podlimitních. Nejvyšší hodnotou těchto zakázek byl pak rok 2013, kdy bylo podlimitních veřejných zakázek 11524. V roce 2014 začaly tyto veřejné zakázky mírně klesat, stejně tak jako v roce 2014 můžeme v letech 2009 – 2011 zaznamenat mírný pokles těchto veřejných zakázek. Důvody vysokých počtů u podlimitních veřejných zakázek lze vysvětlit především díky finančnímu limitu, který je pro tyto veřejné zakázky stanoven.

Naopak u nadlimitních veřejných zakázek si lze všimnout rostoucího trendu. Růst počtu nadlimitních veřejných zakázek není však nijak radikální, naopak ho můžeme označit jako mírný. Ani v roce 2015 se nepředpokládá změna rostoucí tendence ani mírného růstu.

Graf 2: Vývoj počtu veřejných zakázek v letech 2008 – 2014 dle finančních limitů

Zdroj: vlastní zpracování podle informací z výročních zpráv ÚOHS z let 2008 – 2014

4.3 Vývoj počtu veřejných zakázek dle zadavatelů

Zadavatelé veřejných zakázek mohou být veřejní zadavatelé, sektoroví a dotovaní zadavatelé. Rozdělení těchto zadavatelů je přímo specifikováno v § 2 zákona o veřejných zakázkách. Podle informací, které jsem převzala z Výročních zpráv ÚOHS, jsou však zadavatelé v grafu rozděleni jen na zadavatele veřejné a sektorové.

Z grafu číslo 3 si lze snadno všimnout, že převládajícími veřejnými zakázkami jsou veřejné zakázky zadávané veřejnými zadavateli. Jejich počet výrazně vzrostl z roku 2012 na rok 2013, kdy se jejich celkový počet zvýšil o 5614 veřejných zakázek, a naopak z roku 2013 na rok 2014 jejich počet klesl o 1523. Důvodů, které by vysvětlovaly vyšší počet veřejných zadavatelů než sektorových, je hned mnoha. Veřejným zadavatelem jsou hlavně složky týkající se státu, kteří jsou hlavním zadavatelem veřejných zakázek. Veřejným zadavatelem může být Česká republika, územní samosprávný celek, nebo také státní příspěvková organizace a neposlední řadě jiná právnická osoba, která byla založena dle § 2 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

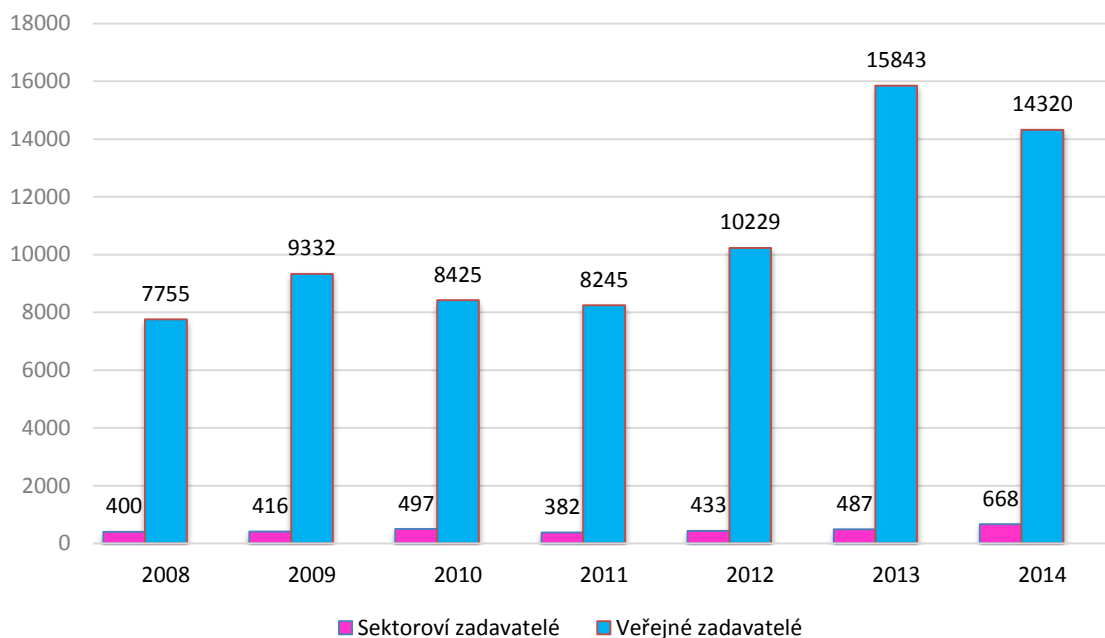
Důvodem proč tyto zadavatelé zadávají veřejné zakázky je mnoho. V první řadě se snaží podporovat všechny možné uchazeče o veřejnou zakázku a tím podporují jak malé podniky a živnostníky, tak střední i velké podniky, a tím pádem mají všichni rovné příležitosti k získání veřejné zakázky. Cílem veřejných zadavatelů by také mělo být podporování hospodářské soutěže a zároveň hospodárnější využití veřejných prostředků, a to tak, že je veřejným zadavatelem vybrána nejvhodnější varianta ze strany nabídky.

Výhodné pro obě strany tak může být rozdělení veřejné zakázky na více oddílů. Pokud zadavatel rozdělí veřejnou zakázku na více oddílů, lze předpokládat, že je podporována možnost i pro malé a střední podniky, protože se jejich výrobní kapacita a možnosti více zaměřují na určitou část veřejné zakázky, a tak je práce odváděna i kvalitněji, protože na to mají uchazeči o veřejnou zakázku lepší kvalifikace.

Podle zákona o veřejných zakázkách lze veřejnou zakázku rozdělit na více oddílů, ale pouze v takovém případě, aby nedošlo ke snížení předpokládané hodnoty pod finanční limity, které jsou stanoveny zákonem o veřejných zakázkách. Pokud je veřejná zakázka rozdělena, tak se předpokládaná hodnota veřejné zakázky stanovuje součtem všech částí veřejné zakázky, která byla takto rozdělena. Pravidla, které upravují rozdělování veřejné zakázky na více částí, jsou uvedeny v § 13, odst. 4 a úzce souvisí také s § 12. V podstatě to znamená, že veřejná zakázka, která má být rozdělena, musí být rozdělena tak, aby nedošlo ke snížení

předpokládané hodnoty veřejné zakázky pod finanční limity, které jsou stanovené tímto zákonem.

Graf 3: Vývoj počtu veřejných zakázek v letech 2008 – 2014 dle zadavatelů

Zdroj: Vlastní zpracování podle informací z výročních zpráv ÚOHS z let 2008 – 2014

5 VEŘEJNÉ ZAKÁZKY V RÁMCI ÚŘADU PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže dohlíží nad dodržováním zákona o veřejných zakázkách. Dohlíží a provádí kontrolu nad dodržováním především postupů zadavatelů veřejných zakázek. Kontroly jsou prováděny na základě plánu kontrolní činnosti ÚOHS. Podněty ke kontrole mohou být na podnět fyzických nebo právnických osob, pak je správní řízení zahájeno z moci úřední, také lze zahájit správní řízení na popud dodavatele veřejné zakázky. (ÚOHS, ©2012)

5.1 Počet obdržených podnětů

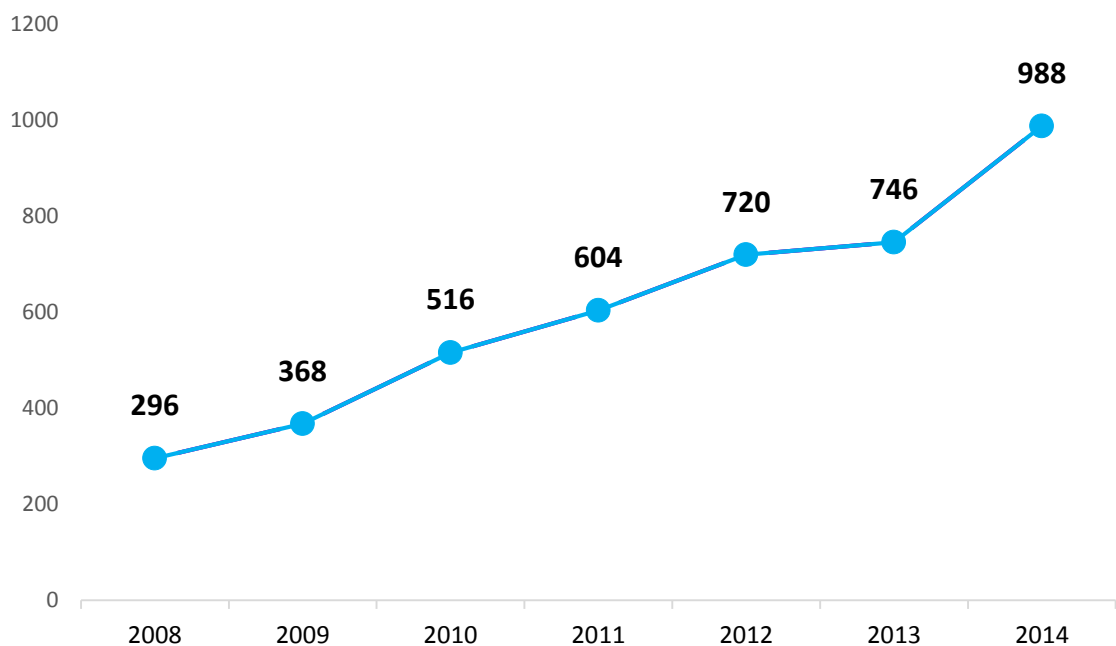
Údaje ke zpracování vývoje veřejných zakázek v rámci ÚOHS jsem převzala pouze ze stránek ÚOHS. Nejlepším zdrojem pro tyto údaje byly pak výroční zprávy vydávané tímto úřadem.

Počet obdržených podnětů ÚOHS má rostoucí tendenci, zatímco v roce 2008 bylo obdržených podnětů 296, v roce 2014 se tento počet dostal až na 988 a předpokládá se, že i v roce 2015 se tento počet zvýší. Vyšším počtem obdržených podnětů stoupá i role a především aktivita ÚOHS.

Nejčastějšími pochybeními, které uvádí ÚOHS ve výročních zprávách z let 2008 – 2014 a které vedou k tomu, že ÚOHS obdrží podání o přezkoumání veřejných zakázek, jsou diskriminace, nedodržování zákona o veřejných zakázkách, netransparentní podmínky, nesprávné stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky a nejednoznačné vymezení způsobu hodnocení veřejných zakázek.

Je třeba podotknout, že každý obdržený podnět nevede zákonitě k zahájení jednoho správního řízení. Podnět může být podán na celou veřejnou zakázku, avšak tato veřejná zakázka může být rozdělena na více částí. Rozdělení veřejné zakázky musí proběhnout podle zákona o veřejných zakázkách, a tak jeden podnět může vést k přezkoumání více veřejných zakázek. Podle údajů uvedených ve Výroční zprávě ÚOHS z roku 2014 bylo v roce 2013 podáno 746 podnětů a bylo přezkoumáváno nejméně 2873 veřejných zakázek, z čeho vyplývá, že jeden podnět k přezkoumání vedl v průměru k přezkoumání více jak tří veřejných zakázek.

Graf 4: Počet obdržených podnětů v letech 2008 – 2014

Zdroj: vlastní zpracování podle informací z výročních zpráv ÚOHS z let 2008 – 2014

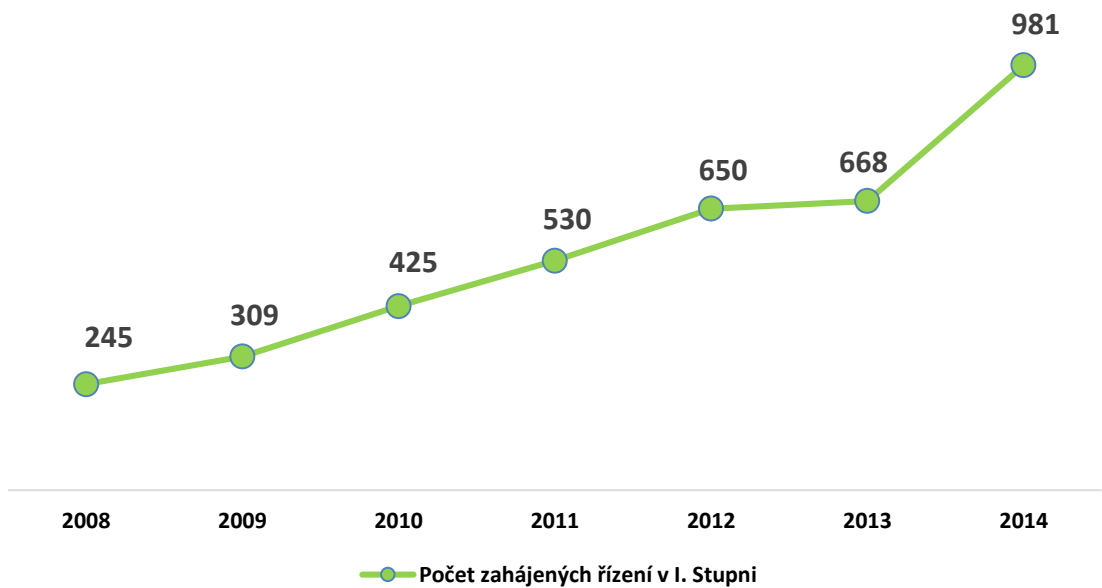
5.2 Počet zahájených prvostupňových řízení a jejich rozhodnutí

Počet zahájených správních řízení v prvním stupni roste stejně tak jako počet obdržených podání, které s tím věcně souvisí. Data o vývoji zahájených správních řízení nalezneme v grafu číslo 5. Zatímco v roce 2008 byl počet zahájených správních řízení v I. stupni pouhých 245 v roce 2014 se tento počet zvýšil na necelý tisíc. Největším skokem byl růst z roku 2013 na rok 2014, kde se růst pohyboval o necelých 50%. Řízení samotné může být zahájeno buď na základě podaného podnětu či návrhu, nebo také z moci úřední.

Rozhodnutí u prvostupňových řízení nejsou zcela přímo úměrné počtu zahájených správních řízení, vývoj počtu rozhodnutí lze vidět v grafu číslo 6. Největšími rozdíly jsou léta 2012 a s menším rozdílem i rok 2013. Jinak je počet vydaných prvostupňových řízení o něco málo vyšší než počet zahájených řízení.

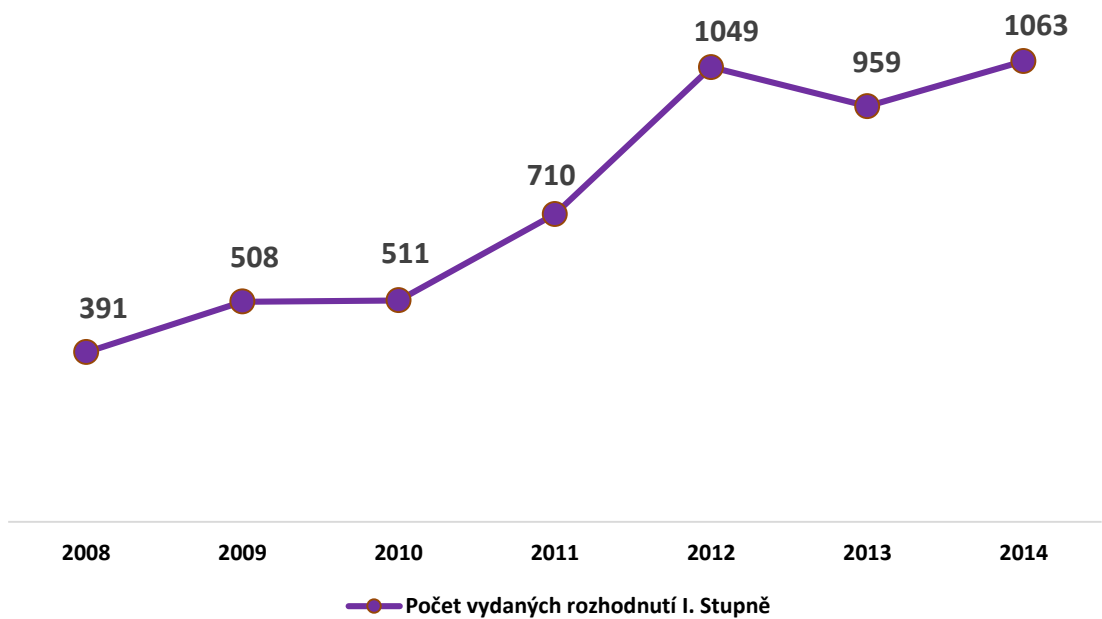
Vyšší počet rozhodnutí úzce souvisí s rozdělováním veřejných zakázek na části. Každý podaný návrh může napadnout veřejnou zakázku, která je rozdělena na více částí, a tak je ÚOHS povinen vydat rozhodnutí na každou část veřejné zakázky.

Graf 5: Počet zahájených řízení I. stupně v letech 2008 - 2014

Zdroj: vlastní zpracování podle informací z výročních zpráv ÚOHS z let 2008 - 2014

Graf 6: Počet vydaných rozhodnutí I. stupně v letech 2008 – 2014

Zdroj: vlastní zpracování podle informací z výročních zpráv ÚOHS z let 2008-2014

5.3 Vývoj výši složených kaucí

Každý, kdo chce podat podnět ÚOHS, musí společně s návrhem složit kauci tomuto úřadu. Tato kauce musí být dle nové technické novely od 6. března 2015 složena na účet ÚOHS ve stanovené lhůtě a stanovené výši společně s dokladem o zaplacení této částky, pokud nebyla částka uhrazena vůbec, nebo nebyla uhrazená v zákonné lhůtě a ve stanovené výši je řízení automaticky zastaveno. Pokud nebyl dodán doklad o zaplacení této částky, ÚOHS vyzve, aby byla částka uhrazena ve stanovené lhůtě, pokud ani tak není učiněno, je řízení zastaveno. (ÚOHS, 2015, s. 3)

Výše kauce je od 6. března 2015 stanovena podle nové technické novely. Výše kauce činí 1% z nabídkové ceny, nejméně se jedná však o částku 50 000 Kč a nejvýše o částku 2 000 000 Kč. Pokud není navrhovatel schopen určit celkovou nabídkovou cenu, je kauce stanovena na 100 000 Kč. Kauce je vrácena, pokud navrhovatel vzal svou žádost zpět před vydáním pravomocného rozhodnutí, avšak kauce mu není vrácena v částce celé, nýbrž v částce snížené o 20%. (ÚOHS, 2015, s. 3)

U počtu kaucí a i celkové výši kaucí nelze předpovídat, jaký bude následovat vývoj. Graf číslo 7 naznačuje, že celková výše kaucí, která byla v jednotlivých letech, nemá jednoznačně rostoucí tendenci. Zatímco na počátku časové řady se výše kaucí pohybuje něco přes dvacet dva milionů korun, v roce 2009 je už tato částka více než dvojnásobná.

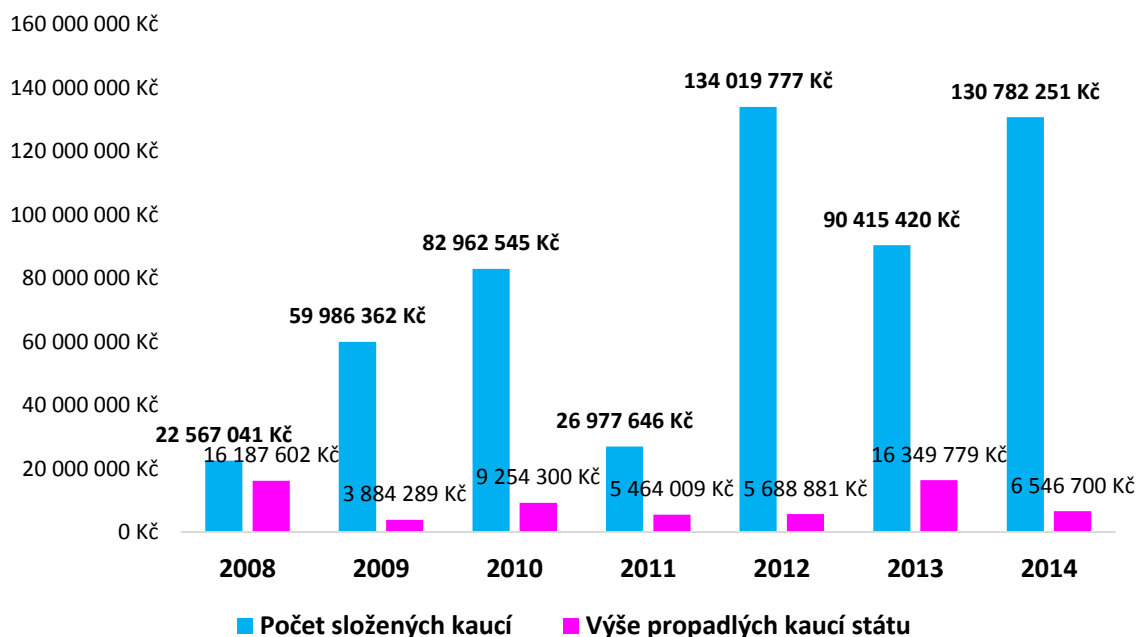
Výše jednotlivých kaucí je odvozena od toho, kolik podnětů bylo k ÚOHS doručeno. Čím více bylo návrhů doručeno, tím vyšší je pak výše jednotlivých složených kaucí. Výše kaucí je odvozena jen od subjektivních podnětů jednotlivých žadatelů o přezkoumání řízení.

Částky, které propadly do státního rozpočtu, nejsou přímo úměrné kaucím, které byly složeny. Výše peněžních prostředků, které propadly do státního rozpočtu, se odvozují podle toho, jak bylo o řízení rozhodnuto. Je-li řízení pravomocně zamítnuto ÚOHS kauce propadá do státního rozpočtu daného roku, pokud však nebylo zamítnuto, kauce je vrácena společně s úroky stěžovateli.

Z grafu číslo 7 lze vyčíst, že nejvíce si polepšil státní rozpočet v roce 2013 a v roce 2008, kde se výše peněžních prostředků, které připadly do státního rozpočtu, pohybovala nad 16 milionů korun. Nejhůře na tom pak byl rok 2009, kde výše peněžních prostředků připadajících do státního rozpočtu činila necelé 4 miliony korun.

Z grafu 7 lze také vyvodit, že nejvyšší objem peněžních prostředků, které obdržel ÚOHS, byl v roce 2012, avšak podle výše peněžních prostředků, které připadly do státního rozpočtu si lze všimnout, že množství zahájených řízení v roce 2012 bylo sice vysoké, ale nebylo shledáno pochybení, a tak byly kauce vráceny stěžovatelům.

Graf 7: Vývoj výší kaucí v letech 2008 – 2014

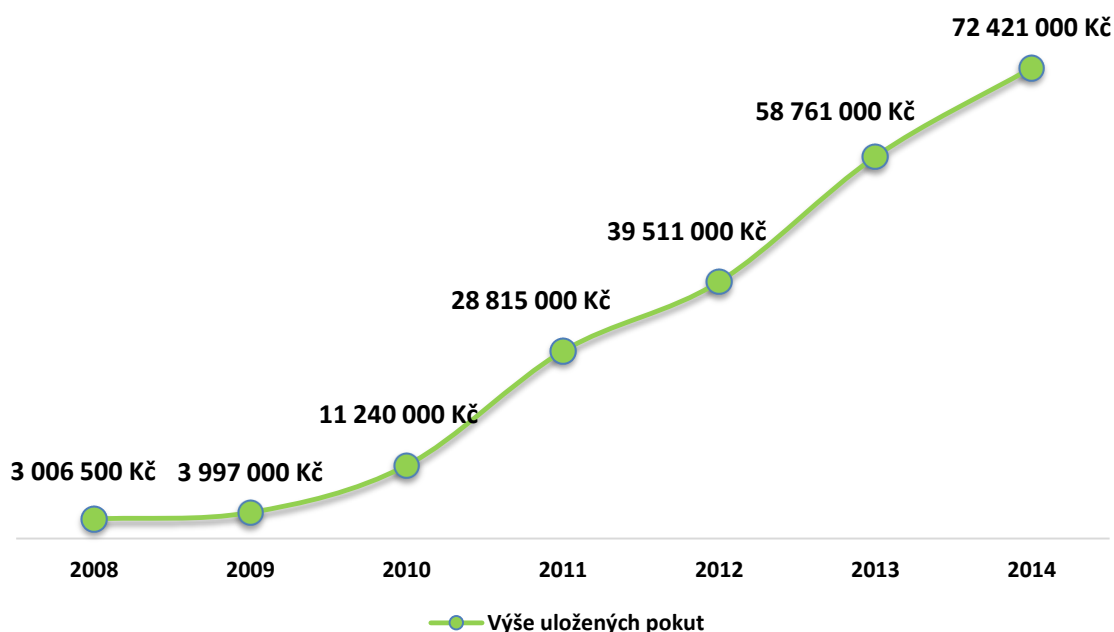
Zdroj: vlastní zpracování podle informací z Výročních zpráv ÚOHS z let 2008 – 2014

5.4 Vývoj výší udělovaných pokut

Použitá data jsou čerpána ze stránek ÚOHS, konkrétně z výročních zpráv tohoto úřadu. Graf číslo 8 znázorňuje výše udělených pokut v letech 2008 – 2014. Výše pokut je odvozena i od počtu pokut v daném roce. Zatímco v roce 2008 bylo uděleno 66 pokut s celkovou výší přes 3 000 000 Kč v roce 2014 byla sice výše pokut přes 72 000 000 Kč, ale počet pokut v tomto roce byl 273. Změnila se i markantně průměrná výše udělovaných pokut, zatímco v roce 2008 byla průměrná výše přes 45 000 Kč, v roce 2014 byla průměrná výše pokuty okolo 265 000 Kč.

Růst výše průměrných udělených pokut lze odůvodnit tím, že rok od roku roste i počet obdržených podnětů k přezkoumání veřejné zakázky jak bylo uvedeno v grafu číslo 4, čím více je pak podnětů, tím musí být zvýšen počet přezkoumávání veřejných zakázek ÚOHS, čím více odhalí ÚOHS chyb, tím vyšší počet pokut bude uděleno. Výše uložených pokut souvisí také s časovou hodnotou peněz.

Graf 8: Vývoj výše uložených pokut v letech 2008 – 2014

Zdroj: vlastní zpracování podle informací z výročních zpráv ÚOHS z let 2008 – 2014

5.5 Nejvýznamnější kauzy v režii ÚOHS

ÚOHS má na starosti nejen kontrolu veřejných zakázek, ale také ochranu hospodářské soutěže, která velmi úzce souvisí s veřejnými zakázkami. Nejčastějším porušením hospodářské soutěže jsou především kartely.

Nejvýznamnější případ, který řešil ÚOHS, byl v roce 2006. Jednalo se o big rigging⁴ mezi největšími výrobci plynem izolovaného spínacího ústrojí. Správní řízení proti výrobcům bylo zahájeno v srpnu roku 2006. Důvodem bylo podání společnosti ABB, která se k tomuto chování přiznala a sankce jí byla prominuta. V rámci tohoto řízení bylo rozhodnuto o kartelu v druhostupňovém řízení. Sankcionováno bylo celkem 16 společností a celková výše pokuty činila 941,881 mil. Kč. Tento případ se řadí spíše do hospodářské soutěže, ale má však velice významný vliv na zadávání veřejných zakázek. (ÚOHS, © 2012b)

Druhým největším případem byl kartel šesti stavebních spořitelů. Původní pokuta činila 484 mil. Kč, avšak nakonec byla pokuta soudy zcela zrušena, i když ÚOHS podal neúspěšně kasační stížnost. (ÚOHS, © 2012b)

Třetím největším případem ÚOHS byla pokuta 370 mil. Kč. Tato pokuta byla udělena za zneužití dominantního postavení RWE Transgas na trhu s plynem. RWE Transgas znevýhodňovalo firmy, které nestály ve skupině RWE. (ÚOHS, © 2012b)

5.5.1 Nejvýznamnější kauzy ÚOHS v oblasti veřejných zakázek

Nejvýraznějším případem v oblasti veřejných zakázek a zároveň nejvyšší pokutou udělenou ÚOHS v rámci veřejných zakázek byla v roce 2013 se společností České dráhy. České dráhy porušily zákon o veřejných zakázkách a nakoupily vlakové soupravy Railjet bez otevřeného výběrového řízení. Pokuta činila 25 mil. Kč, ačkoliv se České dráhy odvolaly. V roce 2014 předseda ÚOHS zamítl rozklad a potvrdil prvostupňové rozhodnutí. (Česká tisková kancelář, 2014)

Druhá nejvyšší pokuta byla 9 mil. Kč, která byla udělena ÚOHS společnosti Vodovody a kanalizace Pardubice. Vodovody a kanalizace Pardubice pochybily v tendru na modernizaci biologické čistírny odpadních vod, chybovaly v tom, že nedokázaly vysvětlit mimořádně

---

⁴„Bid-rigging je označení pro zakázanou spolupráci dodavatelů při přípravě a podávání nabídek do vypsání tendru. Místo, aby tak spolu o zakázku svého potenciálního odběratele soupeřili a podávali sami za sebe nejlepší nabídky, tyto dodavatelé vzájemnou koordinací vyloučí mezi sebou rivalitu a předem určí výsledek tendru, a to v neprospěch tohoto odběratele. K tomu používají různé techniky jako např. podávání tzv. krycích nabídek nebo dohody o stahování nabídek z tendru, dohody o rotaci nabídek, dohody o rozdělení zákazníků apod.“ (Šimeček, 2011)

nízké nabídkové ceny uchazečů. Společnost sice podala žádost o rozklad, avšak ta byla předsedou ÚOHS zamítnuta a pokuta 9 000 000 Kč se stala pravomocnou. (Česká tisková kancelář, 2014)

Třetí příčku ve výši pokut obsadilo město Liberec. Pokuta byla udělena v květnu 2011 a činila 6 550 000 Kč. Pokuta byla udělena za chyby v tendrech, které úzce souvisely s mistrstvím světa v klasickém lyžování, které se konalo roku 2009. Pokuty ÚOHS byly ukládány v několika správních řízeních, většina z nich byla však zrušena Krajským soudem v Brně. (Česká tisková kancelář, 2014)

Pokutu 5 000 000 Kč dostal v roce 2007 Státní podnik Moravské naftové doly v likvidaci a to za chybu při veřejné zakázce na odstranění ekologických škod. Likvidátorka zadala veřejnou zakázku bez řádného výběrové řízení. Pokuta 5 000 000 Kč byla také udělena hlavnímu městu Praze v roce 2013. Pokuta byla Praze udělena, když chybovala v tendru na jednotný ekonomický systém a veřejnou zakázku zadala bez veřejné soutěže. Tato pokuta byla již uhrazena. (Česká tisková kancelář, 2014)

Další vysoké pokuty byly 4 000 000 Kč udělené příspěvkové organizaci Armádní servisní, pokuta 3 000 000 Kč udělena městu Liberci a další pokuta 3 000 000 Kč byla udělena městu Zlín, kde byla nakonec snížena na 800 000 Kč. (Česká tisková kancelář, 2014)

6 KOMPARACE SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNEK ZÁKONA O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH

Zákon o veřejných zakázkách je sice novelizován, tak aby vyhovoval potřebám jak zadavatelům, tak uchazečům, avšak není zcela dokonalý. Jeho neustálá novelizace vede stejně tak jak k pozitivním stránkám, tak také ke stránkám negativním. Nejdůležitější výčet negativ a pozitiv je uveden v následujících podkapitolách.

6.1 Silné stránky zákona o veřejných zakázkách

Podle mého názoru je nejsilnější stránkou zákona o veřejných zakázkách elektronizace veřejných zakázek. Samotná elektronizace vede k velkému zjednodušení celého procesu veřejných zakázek a měla by vést především ke zrychlení celého procesu veřejných zakázek. Avšak elektronizace veřejných zakázek sebou nese i řadu nevýhod. Hlavní nevýhodou je pak nedostatečná infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek a také neochota, či počítačová ngramotnost jednotlivých účastníků veřejných zakázek. Po rozhovoru s několika uchazeči o veřejné zakázky jsem se dozvěděla, že samotná elektronizace je pro ně spíš přítěží než ulehčením. K zlepšení by přispělo vydávání metodických příruček či postupů týkajících se celého procesu veřejných zakázek, dle kterých může každý účastník na veřejné zakázce postupovat, nejlépe i s praktickými příklady jak postupovat.

Za silnou stránku zákona o veřejných zakázkách lze také určitě považovat dostatečnou kontrolu a dohled nad veřejnými zakázkami. ÚOHS každým rokem na základě jednotlivých podnětů, ale i z moci úřední, objevuje a hlavně prošetřuje více a více veřejných zakázek, což vede k především k dodržování tohoto zákona. Každým rokem roste nejenom počet podnětů k zahájení řízení, také počet zahájených řízení a v neposlední řadě také roste počet pokut a jejich výše, které se od roku 2008 výrazně zvyšují. Aktivita ÚOHS je rok od roku zvyšována, vzhledem ke zvětšující se aktivitě tohoto úřadu je rozšiřována také agenda ÚOHS.

Další silnou stránkou je dodržování tří zásad veřejných zakázek. Jedná se o zásady transparentnosti, která je pro tento zákon zásadou nezbytnou. Čím více transparentnosti, tím více přehlednosti a tím více také zjednodušení kontroly veřejných zakázek. Druhou zásadou je Zásada rovného zacházení. Zásada rovného zacházení je stejně tak důležitá jako zásada transparentnosti a úzce souvisí se zásadou zákazu diskriminace. Je velmi důležité, aby si byli všichni rovni a všichni dostali stejné příležitosti a možnosti, ať už se jedná o malé podnika-

tele, či živnostníky, kteří by se chtěli veřejných zakázek účastnit, nebo se jedná o velké podniky a organizace. Nelze najít nejmenší důvod, proč by se veřejných zakázek nemohli účastnit i malí podnikatelé, pokud na to mají prostředky a nabídnou nejvýhodnější nabídku, měla by veřejná zakázka připadnout právě jim a tím být dodržována zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Silnou stránkou, která se stala účinnou až nabytím účinnosti technické novely z 6. března 2015, se stává zrušení povinnosti rušit veřejnou zakázku při obdržení jedné nabídky. Z mého pohledu nemůže zadavatel, který zadal veřejnou zakázku, za to, kolik nabídek mu bylo poskytnuto. Pokud je zadavateli poskytnuta pouze jedna nabídka ze strany jednoho uchazeče, není důvod, aby byla veřejná zakázka zrušena. Samozřejmostí je však dodržení všech náležitostí veřejné zakázky, které jsou upravené zákonem o veřejných zakázkách. Na druhou stranu zrušení této povinnosti může vést k názoru, že se nejedná o veřejnou zakázku, pokud byla poskytnuta jenom jedna nabídka, která byla následně přijata. I z pohledu účastníků podílejících se na procesu veřejných zakázek je tato změna změnou pozitivní a více než 90% účastníků na procesu veřejných zakázek tuto změnu vítá.

Za silnou stránku zákona o veřejných zakázkách lze považovat složení kauce při podání návrhu ÚOHS. Od platnosti nové technické novely v roce 2015 je tato kauce stanovena na 1% z nabídkové ceny navrhovatele za celou dobu plnění dané veřejné zakázky, nebo pokud je smlouva na neurčito jedná se o 1% z nabídkové ceny navrhovatele na první 4 roky plnění veřejné zakázky. Nejméně je kauce však 50 000 Kč a nejvýše 10 000 000 Kč. Při složení kauce si pak je každý navrhovatel jistý, že bylo nějaké pochybení v oblasti veřejných zakázek. Pokud byla prokázána chyba, je kauce vrácena stěžovateli i s úroky, pokud ne je kauce příjmem státního rozpočtu. Složení kauce není částkou nejmenší a ne každý může takovou částkou disponovat, z tohoto důvodu by se to mohlo přiřadit i ke slabým stránkám zákona a to převážně pro menší podnikatele s menším objemem finančních prostředků. (ÚOHS, 2015, s. 3)

Nová technická novela přispěla také k výrazné změně v oblasti odbornosti. ÚOHS může tak přerušit řízení v případě, pokud potřebuje získat odborné stanovisko, či znalecký posudek. Považuji to za velké plus hlavně pro účastníky řízení, jelikož pokud si není ÚOHS jistý, je pak správným řešením vyžádání si odborného stanoviska či znaleckého posudku od odborníků, aby mohli objektivně, spravedlivě a hlavně podle zákona o veřejných zakázkách určit správný rozsudek. Jediným problémem této změny může být lhůta k vydání znaleckého posudku či odborného stanoviska. ÚOHS nemá na vydání tohoto rozhodnutí žádnou lhůtu, a

tak může být správní řízení prodlouženo. Avšak doba trvání pro vydání tohoto rozsudku by měla kompenzovat to, že vydání konečného rozsudku bude správné a objektivní.

Poslední silnou stránku, kterou bych ráda zdůraznila, je nespočet informačních portálů k veřejným zakázkám. Při psaní bakalářské práce jsem objevila mnoho internetových stránek, které se výhradně zabývají veřejnými zakázkami. Významnou internetovou stránkou je portál www.portal-vz.cz, kde můžeme naleznout fórum k veřejným zakázkám a jednotlivé postupy k veřejným zakázkám. Tento portál se zabývá také veřejnými zakázkami a koncesemi a také je zde elektronické vzdělávání a informační systémy v oblasti veřejných zakázek a jednotlivá legislativa veřejných zakázek pro Českou republiku i legislativa vyplývající z Evropské unie. Další důležitou internetovou stránkou je www.vestnikverenychzakazek.cz, kde nalezneme profily jednotlivých zadavatelů, můžeme zde vyhledat formuláře a formuláře podat, v neposlední řadě je zde k dispozici dokumentace a nápovědy k veřejným zakázkám. Stránky jsou většinou tvořeny Ministerstvem pro místní rozvoj a také na jejich stránkách, www.mmr.cz, nalezneme informace týkající se veřejných zakázek, převážnou většinu tvoří informace týkající se legislativy a statistické údaje. Důležitou stránkou, která je zaměřená především na aktuality z veřejných zakázek, je stránka www.vz24.cz, lze zde naleznout aktuální zpravodajství z oblasti veřejných zakázek, které jsou převážně ze zdrojů České tiskové kanceláře. Také na stránkách www.uohs.cz, které patří ÚOHS, nalezneme informace týkající se jak veřejných zakázek, také hospodářské soutěže a veřejné podpory. Na stránkách ÚOHS jsou k dispozici jednotlivé případy, které byly v rámci tohoto úřadu řešeny, statistické údaje, které jsou přehledně zpracovány ve výročních zprávách vydávaných každým rokem a nalezneme zde i nejrůznější publikace a odborné články týkající se problematiky veřejných zakázek, ochrany hospodářské soutěže a veřejné podpory.

6.2 Slabé stránky zákona

Mezi nejslabší stránku zákona řadím jeho nepřehlednost. Zákon jako takový je klasicky členěn do paragrafů, kde najdeme všechno potřebné, avšak jeho neustálá novelizace vede k nepřehlednosti. Jeho neustálé novely jsou vydávány se záměrem především pomoci a zjednodušit tento zákon a přizpůsobit tento zákon všem účastníkům podílejícím se procesu veřejných zakázek. Avšak neustálá novelizace vede ke většímu shluku informací a nepřehlednosti. Od roku 2006 byl tento zákon novelizován již dvacetkrát a tak není divu, že to vede ke zmatku. Novela zákona o veřejných zakázkách byla také zvolena za nejhorší legislativní počin v anketě Zákon roku. První novela tohoto zákona byla provedena již v roce 2007 a

počet novel rok od roku stoupal. Zákon v aktuálním znění najdeme vždy na oficiálních stránkách Ministerstva pro místní rozvoj či ve sbírce zákonů, je ale potřeba si dávat pozor, aby to byla verze nejnovější obsahující všechny novely.

Slabou stránkou tohoto zákona můžeme vytyčit mimo jiné i elektronizaci. Elektronizace byla sice uvedena převážně v silných stránkách, protože cílem elektronizace je zjednodušení a zrychlení procesu veřejných zakázek, avšak podle mého názoru je elektronizace zároveň slabou stránkou tohoto zákona. Od nové technické novely účinné od 6. března 2015 má komunikace s ÚOHS probíhat elektronicky, ať se jedná o návrhy na přezkoumání úkonů zadavatele, návrhová řízení, ale také rozklad musí být uvedeny elektronicky. Elektronizace způsobem okamžité platnosti, že od určitého dne bude všechno elektronicky podávané, není úplně šťastným krokem. Největším problémem je nedostatek informací, jak má taková elektronická komunikace s ÚOHS probíhat, ne vždy, co je popsáno v zákoně je napsané srozumitelně a jasně. K zlepšení elektronické komunikace s ÚOHS by prospělo vydání podrobné příručky pro všechny účastníky, kde by bylo přesně popsáno, jak má elektronická komunikace probíhat, nejlépe i s praktickým příkladem elektronické komunikace. Zefektivněním by bylo dosaženo také ponecháním delšího časového intervalu k prostudování této změny, případně i vydaných příruček. (ÚOHS, 2015, s. 3)

Negativní a zároveň alarmující stránkou zákona o veřejných zakázkách je, i přes velkou snahu ÚOHS, velká korupce a diskriminace. Každou chvíli je objeven nový a další případ, kdy byl porušen zákon o veřejných zakázkách. I přes snahu ÚOHS, která dle mého názoru opravdu odvádí svou práci velmi dobře, je porušování zákona o veřejných zakázkách čím dál tím horší. Nejčastějším problémem je, když se dodavatelé domluví, kdo nabídne jakou cenu a předem si tak určí vítěze veřejné zakázky. Pokud je tato dohoda provedena ústně, je velmi těžké prokázat, že byl zákon o veřejných zakázkách porušen a následně odhalovat viníky. Každý účastník procesu veřejných zakázek je sice povinen postupovat v souladu se zásadou transparentnosti, při které je pak o mnoho jednodušší prokázat celý průběh a objevit rychle chybu, avšak pokud se chtějí účastníci na tomto procesu tajně domluvit, mohou se domluvit a stanovit, kdo se o jakou veřejnou zakázku bude ucházet a kdo jakou veřejné zakázku získá, nebo se mohou domluvit na podmínkách. Při ústní domluvě mezi jednotlivými dodavateli je téměř nemožné prokázat pochybení, pokud ostatní náležitosti byly podle zákona o veřejných zakázkách splněny.

Slabou stránkou zákona je administrativní zátěž. Ačkoli proces veřejných zakázek je složitým procesem a je pochopitelné, že všechno musí být dodrženo podle zákona, dle mého

názoru je na všechny účastníky procesu veřejných zakázek vyvíjena obrovská administrativní zátěž. Ke zjednodušení administrativní zátěži by měla přispívat elektronizace, avšak zatím není v takové fázi, aby elektronizace opravdu přispěla ke zjednodušení, někdy dokonce přispívá ke zvýšení administrativní zátěži. Nejmenší pochybení, ať už záměrné či nezáměrné může vést k vážným důsledkům a pokutám ve výši několika tisíc, někdy i milionů korun.

7 NÁVRHY A DOPORUČENÍ PŘI TVORBĚ ZÁKONA O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH

Z informací, které jsem získala převážně ze zdrojů ÚOHS, jsem zjistila, že počet veřejných zakázek rok od roku narůstá. Nejvíce se jedná o veřejné zakázky na stavební práce. Samozřejmě s nárůstem počtu veřejných zakázek vzrůstá počet pochybení, pokut a také důvod ke zlepšení zákona.

Vydání nového zákona o veřejných zakázkách

Zákon procházel od roku 2006 do roku 2015 již více než přes 20 novelizací a tak není divu, že je tento zákon již nepřehledný. Samotné znění zákona je členěno do paragrafů, které přehledné jsou, avšak neustálá novelizace a změny zákona vedou k nepřehlednosti zákona jako takového. Největším zlepšením je vydání zákona úplně nového. Tento krok je však již připravován. V současné době je připravován zcela nový zákon o zadávacím řízení, který do sebe bude zahrnovat Směrnice Evropské unie. Hlavním úkolem tohoto nového zákona o veřejných zakázkách, podle informací uvedených v Informačním listu, který vydal v roce 2015 ÚOHS především k nové technické novele v roce 2015, by mělo být stanovení jasných mantinelů pro všechny účastníky, kteří se podílejí na celém procesu veřejných zakázek. Tento zákon musí být však připraven precizně s ohledem na nynější situace, aby se nenastala situace, že po krátkém čase bude potřeba další novelizace, a tak bude zákon opět novelizován a začne být nepřehledný. Cílem vydání nového zákona by měla být především přehlednost tohoto zákona, vzhledem k zákonu minulému, ke kterému musely být vydávány novelizace reagující na současné dění. Je pochopitelné, že po čase bude muset být zákon novelizován, aby se přizpůsobil podmínkám situace, ale novelizace by měla proběhnout až po čase, kdy bude nezbytně nutná. (ÚOHS, 2015, s. 2)

Elektronizace

Zlepšení především pro všechny účastníky by byla kvalitní elektronizace. Elektronizace tohoto zákona již proběhla, ale dle mého názoru je tam více negativních stránek jak pozitivních, protože jednotlivé kroky jsou složité a špatně popsány, a tak se v nich jednotliví účastníci lehce ztratí, nebo jim dokonce vůbec nerozumí. Pomocí by bylo vydání přesných doku-

mentů obsahující popisy a metodiky, které by definovaly, jak na elektronické zadávání veřejných zakázek a to samozřejmě i s názornými ukázkami, aby si byli účastníci na procesu veřejných zakázek jisti, že postupují správně. Nejnovějším krokem v oblasti elektronizace je elektronická komunikace s ÚOHS, elektronicky jsou podávány podněty k řízení, vyjádření k řízení i zadávací řízení.

Kontrolní úřad

K výraznému zlepšení by přispělo zvýšení počtu kontrolních úřadů, které by se zabývaly jenom veřejnými zakázkami. Dle mého názoru má ÚOHS, který je ústředním orgánem státní správy, velký rozsah věcí, nad kterými vykonává kontrolu. NKÚ vykonává kontrolu jenom nad veřejnými zakázkami, které jsou financovány ze státního rozpočtu. Stejně tak jako ÚOHS má NKÚ velký rozsah věcí, nad kterými vykonává kontrolu.

Přidáním úřadu, který by se výlučně zabýval jenom veřejnými zakázkami, by se výrazně zvýšilo kontrolování veřejných zakázek. Veřejné zakázky mají rok od roku rostoucí tendenci a nepředpokládá se, že by se jejich počet měl zmenšovat, spíše naopak, stále by měl růst. Kontrola všech veřejných zakázek je velmi složitá a pracná, většina kontrol se provádí převážně na základě podání návrhu a to buď od osoby účastníci se na veřejných zakázkách, nebo také od osoby, která stojí úplně mimo proces veřejných zakázek. Kontrola může probíhat i z moci úřední, avšak počet těchto kontrol je menší. Z moci úřední je řízení zahájeno na základě podnětu ÚOHS (na základě prováděné kontroly či posudku jiného úřadu), nebo může tento podnět podat kdokoli jiný, a to tak, že podá podnět k zahájení moci úřední. Vznikem nového úřadu by pak vznikl důslednější a hlavně rychlejší způsob, jak kontrolovat veřejné zakázky.

Kauce

Co se týče kauce, která je stanovena na 1% z nabídkové ceny, bych učinila menší změnu. Kauci musí složit každý, kdo podá podnět k ÚOHS na přezkoumání řízení. Tato kauce by měla být omezena na menší částku, jelikož minimální částka, kterou má kauce obsahovat je 50 000 Kč. Nejsem si jistá, zda všichni, kteří se domnívají, že byla učiněna chyba a chtějí podat podnět k ÚOHS, mají dostatečný objem peněz na to, aby takovou kaucí složili. U

velkých firem či společností by tato kauce neměla být problémem, avšak u malých živnostníků či podnikatelů by tato částka problémem být mohla.

Je ale samozřejmostí, že kauce složená být musí, jelikož existence kauce výrazně ovlivňuje počet podnětů, které jsou ÚOHS doručeny. Pokud by byla kauce zcela zrušena, počet podnětů k ÚOHS by se zvýšil několikanásobně a schopnost úřadu řešit tyto podněty by také klesala a hlavně se protahovala lhůta k vyřízení. Při úplném zrušení kauce by musela být rozšířena agenda ÚOHS, nebo by musely být zřízeny speciální úřady zabývající se touto problematikou. Minimální částku kauce bych snížila alespoň o polovinu, avšak u osob, které stojí mimo proces, bych kauci nechala stejně vysokou. (ÚOHS, 2015, s. 3)

Integrace společensko-politických cílů

Zlepšením zákona je zaměření se na dosahování společensko-politických cílů. Toto zlepšení zákona již probíhá a to díky Evropským směrnicím, které se zaměřují na dosahování společensko-politických cílů a to hlavně se zaměřením na životní prostředí, na inovace a také boj proti klimatickým změnám. Konkrétně se jedná o směrnice 2014/24/EU, 2014/25/EU a směrnici 2014/23/EU, kterými se ruší dřívější směrnice z roku 2004. Tyto směrnice jsou vydávány Evropským parlamentem a Radou a lhůta k úplnému začlenění směrnic do naší právní úpravy je do 18. dubna 2016. (ÚOHS, 2014, s. 36)

S ohledem na nynější situaci celé planety, kdy je stále více znečišťováno životní prostředí, které ve většině případů vede převážně ke globálnímu oteplování, je opravdu nezbytnou součástí všech se těmito problémy zabírat a hlavně je řešit. Výjimkou by pak neměl být ani celý proces veřejných zakázek, který by do sebe měl integrovat prvky podporující životní prostředí, které vedou především ke zlepšování životního prostředí. Nové směrnice Evropské unie tak podporují životní prostředí a jsou velice významným prvkem procesu veřejných zakázek.

Snížení administrativních nákladů

Cílem každé novely je snižování administrativních nákladů pro všechny účastníky procesu veřejných zakázek. Avšak ve většině případů novely způsobily jen další složitosti, s větší složitostí pak logicky roste i finanční náročnost. Elektronizace by měla vést k menší administrativní zátěži, avšak do současné doby to přineslo spíše náklady než úspory. Čím více

bude finanční náročnosti, tím více bude zatěžována agenda ÚOHS. Podle informací získaných na základě výročních zpráv vydávaných ÚOHS je uvedeno, že agenda ÚOHS je rozšiřována avšak zatím ne nějak významně, v roce 2014 zaměstnával ÚOHS celkem 92 zaměstnanců. Významnými náklady jsou setkání v rámci ÚOHS, kdy jsou všichni členové toho úřadu seznamováni se současnou legislativou v rámci České republiky a také v rámci Evropské unie.

Zásada transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace

Důležitým krokem v oblasti veřejných zakázkách je dbát nad dodržováním zásad transparentnosti, rovného zacházení a nediskriminace. I přes tyto zásady a snahy zákona, aby byly tyto zásady dodržovány, můžeme vidět, že veřejné zakázky jsou více transparentní, ale vždy je co zlepšovat, a čím více budou veřejné zakázky transparentní, tím více a snadněji budou odhalovány chyby. Na rozdíl od zásad 3E nejsou zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace přímo vymezeny v zákoně o veřejných zakázkách, a tak by ke zlepšení zákona prospělo zařazení těchto zásad přímo do zákona o veřejných zakázkách.

Zásadu transparentnosti můžeme nazvat jako zásada průhlednosti veřejných zakázek. Cílem by měla být srozumitelnost a jednoznačnost zadavatelů, dodržování zákona o veřejných zakázkách, kdy je každý krok písemný a řádně zaevidovaný a to tak, aby se dal v jakémkoliv okamžiku použít ke kontrole.

Zásada rovného zacházení již nelze tak lehce aplikovat do zákona jako zásadu transparentnosti. Rovné zacházení tkví především na zadavatelích veřejných zakázek, aby ke všem potenciálním dodavatelům postupovali stejným způsobem, ať už se jedná o dodavatele, kteří chtějí podat návrh, nebo návrh již podávají. Dodržování této zásady je v zákoně o veřejných zakázkách definováno to, že jsou přesně předem stanovené podmínky pro všechny uchazeče.

Zásada zákazu diskriminace úzce souvisí se zásadou rovného zacházení. Důležité je, přesně předem stanovit podmínky pro všechny uchazeče. Každý zadavatel veřejné zakázky vlastně diskriminuje určitou část uchazečů a to tak, že někteří nemohou dané podmínky splnit, jako jsou například podmínky na kvalifikaci. Tyto podmínky nepovažuje zákon o veřejných zakázkách jako diskriminační, pokud úzce souvisí s předmětem veřejné zakázky. Podmínky, které si stanovuje zadavatel, nemohou uzavírat přístup jiným dodavatelům, pokud opravdu úzce nesouvisí s předmětem veřejné zakázky, pak se takové podmínky označují jako diskriminační.

8 NÁVRH PARAGRAFU ZÁKONA O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH STANOVUJÍCÍ ZÁSADU TRANSPARENTNOSTI

Zákon o veřejných zakázkách neobsahuje přímé vymezení zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace, na rozdíl od zásad 3E, které jsou obsaženy v § 78 zákona o veřejných zakázkách. Dodržování zásad transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace je povinen dodržet každý v souvislosti se zadáváním veřejné zakázky a to bez ohledu na to o jaký druh veřejné zakázky se jedná, nebo o jaký druh řízení zadávání se jedná.

Návrh samotného paragrafu je učiněn na základě základních stanovených principů zásady transparentnosti.

8.1 Návrh paragrafu

- (1) Každý účastník podílející se na procesu zadávání veřejné zakázky je povinen dodržovat zásadu transparentnosti.
- (2) Zásada transparentnosti musí být dodržována vždy, bez ohledu na druh veřejné zakázky a bez ohledu na to o jaký druh zadávání řízení se jedná.
- (3) Každý účastník zadávacího řízení je povinen pořizovat písemnou dokumentaci o všech významných úkonech a je povinen tuto dokumentaci uchovávat po dobu celého procesu veřejné zakázky.
- (4) Každý zadavatel je povinen:
  - a) uveřejnit skutečně uhrazenou cenu veřejné zakázky,
  - b) uveřejnit smlouvu na plnění veřejné zakázky v plném rozsahu,
  - c) vymezit kritéria, podle kterých budou hodnoceny všechny nabídky od všech dodavatelů.
- (5) Porušení zásady transparentnosti, tudíž tohoto paragrafu v odst. 1 – 4, bude přezkoumáno Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže.
- (6) Při zjištění porušení Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže bude porušení sankcionováno ve výši od 10 000 Kč až 1 000 000 Kč.

ZÁVĚR

Problematika veřejných zakázek a zákona o veřejných zakázkách je velmi složitá především pro laiky. Problémem je neustálá novelizace zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, která vede k nepřehlednosti tohoto zákona.

V teoretické části je vytyčeno několik základních pojmů, které se týkají zákona o veřejných zakázkách. Nejdůležitějším bodem je srovnávání jednotlivých novel. Vybrala jsem si léta 2008, 2010, 2012, 2014 a také jsem se zaměřila na novelu, která nabyla platnosti dne 6. března 2015. Podlé této novely, které se přezdívá také novela technická, jsem vymezila základní pojmy týkající se zákona. S rostoucím počtem veřejných zakázek vzrůstá také role a důležitost kontrolních úřadů. Nejdůležitějším kontrolním úřadem v oblasti veřejných zakázek je ÚOHS a také NKÚ.

Praktická část bakalářské práce se zabývá vývojem veřejných zakázek v letech 2008 - 2014. Údaje pro zpracování vývoje veřejných zakázek byly využity z výročních zpráv ÚOHS. V rámci ÚOHS byly analyzovány veřejné zakázky, které byly tomuto úřadu předloženy k přezkoumání, a jak bylo o těchto veřejných zakázkách rozhodnuto. Pozornost je věnována vývoji výší poplatků spojených s veřejnými zakázkami, jako jsou kauce a pokuty. Na základě jednotlivých grafů bylo zjištěno, že počet veřejných zakázek má rostoucí tendenci, a nepředpokládá se, že by se tento trend měl nějak změnit.

Závěrečná část se zabývá vymezením a komparací silných stránek a stránek slabých tohoto zákona. Prvotním zjištěním bylo, že je v zákoně více silných stránek, které ale byly vzápětí označeny jako stránky slabé, protože sebou nesly i jistá negativa. Velmi slabou stránkou tohoto zákona byla označena nepřehlednost zákona. Tento zákon byl po dobu své devítileté účinnosti novelizován již více než dvacetkrát, a tak není divu, že neustálá novelizace a změny vedou k velké nepřehlednosti či nesrozumitelnosti tohoto zákona v souvislosti s neustálými novelizacemi. Na základě analýzy silných a slabých stránek byl navržen zcela nový paragraf týkající se zařazení zásady transparentnosti do nového zákona o veřejných zakázkách, jehož návrh je již v současné době připravován.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ, 2014. Výběr nejvyšších pokut antimonopolního úřadu za veřejné zakázky. Vz24.cz [online]. [cit. 2015-05-01]. Dostupné také z: <http://www.vz24.cz/clanky/vyber-nejvyssich-pokut-antimonopolniho-uradu-za-verejne-zakazky/>
- ČESKO, 2015. Úplné znění zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů s vyznačením změn, které provádí novela č. 40/2015 Sb. s účinností od 6. března 2015. [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné také z: http://www.portal-vz.cz/getmedia/cdb53ab7-1ee0-41f6-ae8f-db0761a19dfd/Zakon-o-verejnych-zakazkach-s-vyznaceni-zmen-40_2015.pdf
- ČESKO, 2009. Zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů. [cit. 2015-04-21]. Dostupné také z: https://www.uohs.cz/download/Legislativa/273_1996.pdf
- EMMETT, Stuart a Paul WRIGHT, 2011. *Excellence in public sector procurement: how to control costs and add value*. Shelford: Cambridge Academic, p. 312, ISBN 978-1-903-499-66-5.
- KMENTOVÁ, Šárka, 2014. *Zakázka podle předpokládané hodnoty*. Dotační info.cz [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné také z: <http://www.dotacni.info/zakazka-podle-predpokladane-hodnoty/>
- KRČ, Robert, 2013. *Zákon o veřejných zakázkách: s komentářem a judikaturou*. 1.vyd. Praha: Linde Praha, s. 1253, ISBN 978-80-7201-888-8.
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, 2008. *Základní analýza problematiky veřejných zakázek z pohledu 3E*. 17 s. Dostupné také z: <http://www.portal-vz.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=5f10e7cb-56d0-48fa-9544-3d7f00b27141>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, 2013. *Výroční zpráva o stavu veřejných zakázek v České republice za rok 2012*. 80 s. Dostupné také z: <http://www.portal-vz.cz/getmedia/e9520b2c-62ff-47cc-85f4-a493081bf392/Navrh-Vyrocnizpravy-o-stavu-verejnych-zakazek.pdf>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, 2014a. *Metodika zadávání veřejných zakázek*. 336 s. Dostupné také z: [http://www.portal-vz.cz/getmedia/33963307-4c88-4f14-a816-6f33057648b7/Methodika_uprava2014-\(5\)-\(obnoveny\).pdf](http://www.portal-vz.cz/getmedia/33963307-4c88-4f14-a816-6f33057648b7/Methodika_uprava2014-(5)-(obnoveny).pdf)

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, 2014b. *Výroční zpráva o stavu veřejných zakázek v České republice za rok 2013*. 85 s. Dostupné také z: <http://www.portal-vz.cz/getmedia/8965ea38-8a96-490b-ad0f-ce4e1c0a32c9/Vyrocní-zprava-o-stavu-verejnych-zakazek-za-rok-2013.pdf>

NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD, © 2008. Postavení a působnost. www.nku.cz [online]. [cit. 2015-04-21]. Dostupné také z: <http://www.nku.cz/cz/urad/default.htm>

OCHRANA, František, 2011. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky (jejich tvorba, hodnocení a kontrola)*. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, s. 220, ISBN 978-80-7357644-8

PARLAMENTNÍ SERVIS, © 2008. *Návrh zákona o významné tržní síle a jejím zneužití* [online]. [cit. 2015-05-02]. Dostupné také z: <http://www.parlamentniserwis.cz/1951.html>

PAVEL, Jan, 2013. *Veřejné zakázky a efektivnost*. 1.vyd. Praha: Ekopress, s. 123, ISBN 978-80-87865-04-0

POREMSKÁ, Michaela, 2014. *Veřejné zakázky: Právní minimum při jejich zadávání*. 1.vyd. Olomouc: ANAG, s. 143, ISBN 978-80-7263-908-3.

PORTÁL O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH A KONCESÍCH, © 2014. *Nové evropské zadávací směrnice publikovány v Úředním věstníku EU* [online]. [cit. 2015-05-07]. Dostupné také z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Aktuality/Nove-evropske-zadavaci-smernice-publikovany-v-Ured>

SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2010. „*Black list*“ *osob se zákazem plnění veřejných zakázek spuštěn od 1. ledna 2010* [online]. [cit. 2015-05-01]. Dostupné také z: <http://www.smocr.cz/cz/oblasti-cinnosti/majetek-obci/black-list-osob-se-zakazem-plneni-verejnych-zakazek-spusten-od-1-ledna-2010.aspx>

ŠIMEČEK, Ivo. 2011. Big-rigging. [Epravo.cz](http://www.epravo.cz) [online]. [cit. 2015-05-01]. Dostupné také z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/bid-rigging-77947.html>

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE. © 2012a *O úřadu* [online]. [cit. 2015-04-21]. Dostupné také z: <http://www.uohs.cz/cs/o-uradu.html>

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE, © 2012b. *Přehled nejvyšších pokut uložených za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže s následným vývojem jednotlivých kauz*. [uohs.cz](http://www.uohs.cz) [online]. [cit. 2015-04-28]. Dostupné také z:

<https://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/statistiky/prehled-nejvyssich-pokut-ulozenych-v-oblasti-hospodarske-souteze.html>

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE, 2008a. *Výroční zpráva 2008*. 38 s. Dostupné také z: https://www.uohs.cz/download/VZ_verejnost/Vyrocní_zprava_2008.pdf

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE, 2008b. Významné události roku 2008. 20 s. Dostupné také z: https://www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2008/info-list_2008_06_vyznamne_udalosti.pdf

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE, 2009. *Výroční zpráva 2009*. 40 s. Dostupné také z: https://www.uohs.cz/download/VZ_verejnost/Vyrocní_zprava_2009.pdf

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE, 2010a. *Výroční zpráva 2010*. 44 s. Dostupné také z: https://www.uohs.cz/download/VZ_verejnost/Vyrocní_zprava_2010.pdf

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE, 2010b. Významné události roku 2010. 20 s. Dostupné také z: https://www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2010/Info-list_2010_06_vyznamne_udalosti.pdf

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE, 2011. *Výroční zpráva 2011*. 64 s. Dostupné také z: https://www.uohs.cz/download/VZ_verejnost/vyrocní_zprava_UOHS_2011_PRINT.pdf

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE, 2012. *Výroční zpráva 2012*. 68 s. Dostupné také z: http://www.uohs.cz/download/tiskove_zpravy/2013/Vyrocní-zprava_2012_CZ_web.pdf

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE, 2013. *Výroční zpráva 2013*. 72 s. Dostupné také z: http://www.uohs.cz/download/VZ_verejnost/UOHS_VZ_2013_final2.pdf

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE, 2014. *Výroční zpráva 2014*. 96 s. Dostupné také z: http://www.uohs.cz/download/VZ_verejnost/UOHS_VZ_2014.pdf

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE, 2015. *Informační list 2015*. 8 s. Dostupné také z: http://www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2015/UOHS-informacni-letak_final.pdf

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ÚOHS Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

MMR Ministerstvo pro místní rozvoj

NKÚ Nejvyšší kontrolní úřad

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vývoj počtu veřejných zakázek v letech 2008 – 2014 dle předmětu veřejných zakázek	37
Graf 2: Vývoj počtu veřejných zakázek v letech 2008 – 2014 dle finančních limitů.	38
Graf 3: Vývoj počtu veřejných zakázek v letech 2008 – 2014 dle zadavatelů	40
Graf 4: Počet obdržených podnětů v letech 2008 – 2014	42
Graf 5: Počet zahájených řízení I. stupně v letech 2008 - 2014	43
Graf 6: Počet vydaných rozhodnutí I. stupně v letech 2008 – 2014	43
Graf 7: Vývoj výší kaucí v letech 2008 – 2014	45
Graf 8: Vývoj výší uložených pokut v letech 2008 – 2014	46